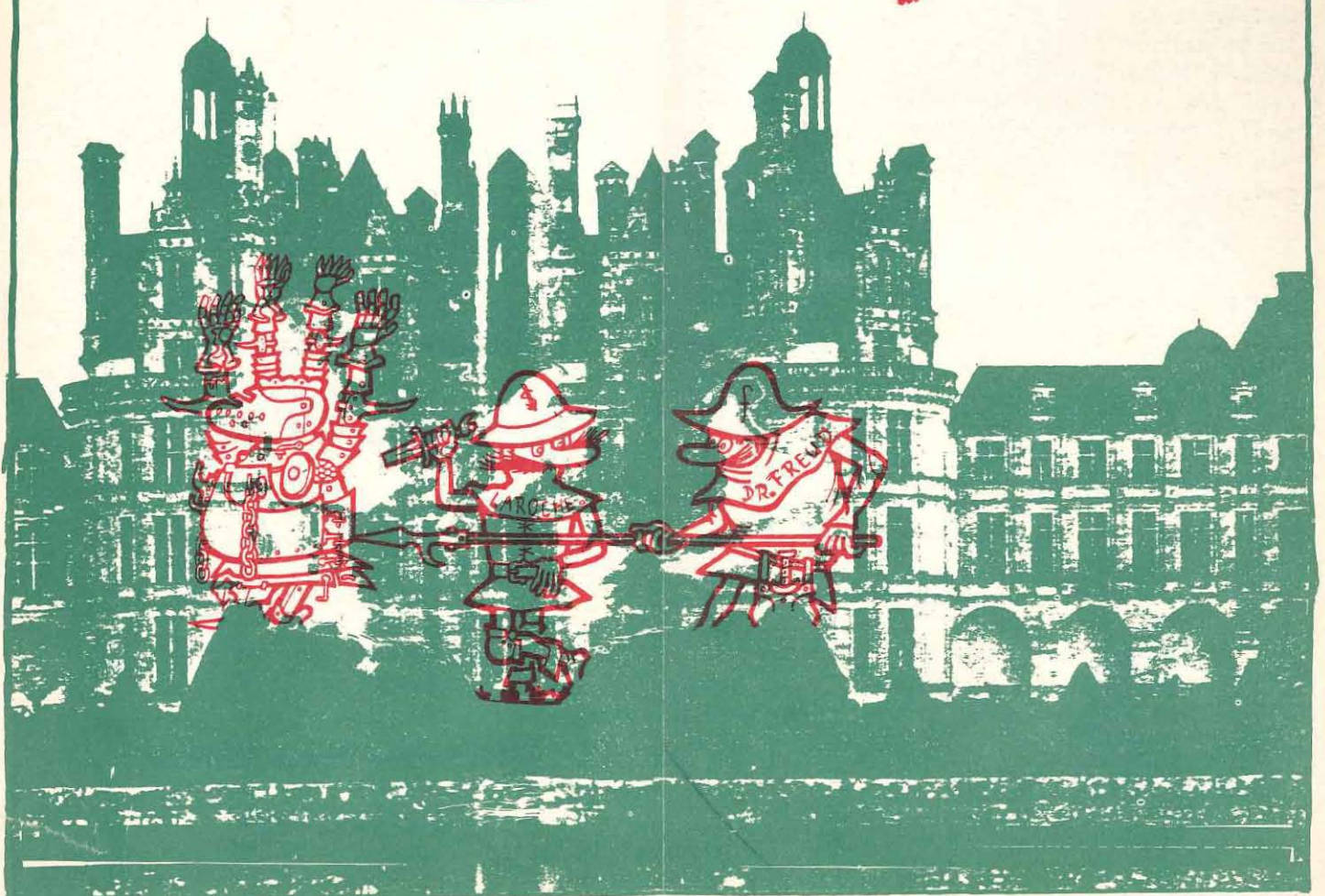

WIE HELPT WIE
in de psychiatrie?
9. Gekkenkrant

GEKKENKRANT

Zonder Gekkenkrant
had ik niet op m'n eigen
staart durven vertrouwen -
laat staan op eigen kracht durven ontsnappen
aan het harnas van de heersende
psychiatrie!

GEKKENKRANT

3.25
verschijnt eens in de twee maanden

NO. 43 JAARGANG 7

januari 1981

DAG GEKKEN
IN NEDERLAND

DIT IS
HET
LAATSTE NUMMER

uitgave stichting
de 'GEKKEN'KRANT.
postbus 3286 Amsterdam.
postgiro 3058.334
gemeentegiro r11.111

Deze krant heet "Gekken"krant omdat hij is voor mensen die gek genoemd worden. Wij zijn dus gek en komen er rond voor uit. We kunnen elkaar alleen helpen als we inzien dat we allemaal op dezelfde manier worden uitgescholden en gediscrimineerd. Dat is juist onze kracht. Samen gediscrimineerd, dus samen er wat aan doen; dat lijkt ons voorlopig de beste manier.

tekeningen

Adje Petatje
Berend-Jan Vonk.
Artur Yzerdraat

redactie

Franca Berkvens
Ton Hendrix
Willem Maarschalkerweerd
Anja Nieuwkoop
Mieke Rotmensen
Frits van Rijkevorsel

INHOUD

- pag.3-6 redaktionelen
7-9 reacties op het vorige nummer
10-13 over de week van de psychiatrie
14 Wegloophuis Amsterdam
15-17 brieven
18-19 Congres patiëntenrechten
20-21 van onze correspondent uit Londen
22-23 adressen
24-25 brieven
26-27 nieuwbouw in de psychiatrie
28 vrouwenhuis Nijmegen
29 professor Pi
30 enquête op Licht & Kracht
31 brieven
32 venray spreekt zich uit
33 brieven
36
87-90 berichten
41 het Gégusarium
42-43 op het laatst binnengekomen

bijdragen van:

S.m.e. van Ligten
Kurt Bökenkamp
werkgroep psych. zuid
bewonersraad st. Servatius
G. Jebbink
J. Simpelaar
J. Held
Christa Sontrop
Corrie van Eyk
C. Kok
C.M. v.d. Heykant
Ed Coppens
Hetty Horsting
A. Gilderblom
P.T. Kuperus
Nary, Joyce, Roel, John, Jan
werkgroep Endegeest
F. van Ree
Wouter Klaren
Margo, Freddy, Tessie, Teja
W. Meuzelaar
Flip Schrammeyer
Jacqueline v.d. Post

SCHUINGEDROKT
= brieven

DIT IS HET LAATSTE NUMMER!

Wat is dat nou, zult u zich afvragen. In het vorige nummer werden net plannen aangekondigd om een nieuwe redactie te zoeken!

Plotseling werd de geest vaardig over ons en kwam het inzicht de krant op te heffen. Dat kwam natuurlijk niet helemaal uit de lucht vallen. Sinds het vorige nummer was uitgebracht hadden wij ons verstrekt met een 'steungroep' (met een paar mensen van de oude redactie en het KLAP), om een plan te maken voor een nieuwe opzet.

Want dat er iets nieuws moest komen, daar waren en zijn we nog steeds van overtuigd. Hoe langer we bezig waren met iets nieuws te verzinnen, hoe duidelijker het werd dat 't op deze manier, met deze krant niet zou lukken.

Op die bewuste avond werd het helder: we moesten de "Gekken"krant opheffen!

Het was een gedachte die al eerder was geopperd, maar waarvoor we toen terugschrokken. Nu zagen we alles in een ander licht. In het vorige nummer stonden vooral knelpunten, twijfels en vragen. "Hoe liggen de mogelijkheden voor de "Gekken"krant als actiegroep? ; en als medium?". "Is de "Gekken"krant nog steeds een belangrijke impuls voor de gekkenbeweging in Nederland?" Het was ons nu duidelijk. Vroeger had de krant een voorlopersfunctie in acties, brieven en artikelen, maar de functie van de krant is veranderd. Nu worden acties ook door andere groepen gevoerd, het nieuws in de psychiatrie wordt ook door andere bladen gebracht. Brieven worden nog steeds geschreven, maar gebeurt er nog wat mee? Ze hebben niet meer hetzelfde effect. Wat betreft die dingen heeft de "Gekken"krant zichzelf overleefd.

Zeven jaar geleden werd de "Gekken"krant, een 'tijdschrift voor psychiatrische patiënten' opgericht. Er heersten wantoestanden in inrichtingen, onvrijheid, dwang, slechte behandeling (allemaal zaken die nu algemeen bekend zijn). Daar moest een eind aan gemaakt worden, vonden de oprichters; van binnenuit, door de patiënten zelf, met hulp van buiten (bijvoorbeeld door middel van de "Gekken"krant).

De eerste stap daarvoor was openbaar maken. De mensen 'buiten' moesten maar eens horen op welke schandalige manier er in inrichtingen vaak met mensen omgesprongen werd. De krant had veel succes, brieven van patiënten stroomden binnen (vaak anoniem uit angst voor represailles) en schandalen werden naar buiten gebracht.

Veel mensen waren geschokt over wat er in inrichtingen gebeurde en veel psychiaters werden bang. De inrichtingen werden opengebroken, daarbinnen kon men niet meer ongestoord (ongecontroleerd) z'n gang gaan.

Maar openheid wil niet zonder meer zeggen dat er iets verandert. Het plaatsen van brieven in de "Gekken"krant wil nog niet zeggen dat er ook feitelijk wat gebeurt.

"Alle mensen in de inrichtingen hadden een actiegroep moeten worden, want allemaal worden ze onderdrukt", zei de oude redactie. Dus de massale opstand kwam er niet. Was de onderdrukking in inrichtingen zo verschillend van aard, zo onherkenbaar? Was de inrichting hoewel beroerd, toch ook wel veilig?

Maar verzet kwam er wel, hier, daar en weer verderop. De "Gekken"krant als (aan)klaagkrant heeft daarvoor een belangrijke aanzet gegeven. Er kwam verzet, van binnenuit en van buitenaf. Van patiënten, verplegers en andere werkers; van ex-patiënten, familieleden, studenten en andere betrokkenen. Nu zijn er ombudsvrouwen en -mannen, klachtenbureaus, wegloophuizen en patiëntenraden. De patiëntenbeweging heeft gezamenlijk een manifest opgesteld over patiëntenrecht. De invloed van de patiënten wordt groter, maar een risico is dat de beweging wordt geïnstitutionaliseerd, bureaukratisch wordt, dat mensen worden ingekapseld.

Er moeten altijd twee soorten verzet blijven bestaan. Eén mag geïnstitutionaliseerd zijn in overlegorganen en zo, maar de andere moet een beweeglijke en vrije groep zijn die alleen verantwoording hoeft af te leggen aan zichzelf.

En de "Gekken"krant, die de spreekbuis was voor ongeorganiseerde woede en niet-geregeld verzet, mag niet tot een instituut worden. En dat dreigde.

Daarom moet de "Gekken"krant worden opgeheven. Er moet plaats gemaakt worden voor iets anders. Want spontaan verzet moet uit zichzelf ontstaan!

De strijd moet doorgaan, want inrichtingen bestaan nog steeds en ze misbruiken nog steeds hun macht over de mensen die er verblijven. Maak daarom uw klachten duidelijk, praat erover, schrijf ze op en stuur ze naar de inspectie voor geestelijke volksgezondheid, naar de patiëntenraad in uw inrichting of ga er mee naar een klachtenbureau of loop weg! (zie voor adressen elders in dit nummer).

De "Gekken"krant is dood, leve de gekkenbeweging!

En wij van de redactie? Wij hebben er verschillende gevoelens bij, zoals wij ook verwachten dat de lezers er verschillende reacties op zullen hebben. Dit varieert van opluchting dat we nu toch de stap genomen hebben, tot een wat weemoedig gevoel dat het afgelopen is. Sommigen maken plannen om iets anders te gaan doen in de psychiatrie. Kwaadheid van één redaktielid, die is tegen de opheffing en vertelt *op pag 5* waarom.

DE "GEKKEN"KRANT WORDT OP 21 FEBRUARI OPGEHEVEN in de mozes en aaronkerk amsterdam.

Het blad 'de "Gekken"krant' is opgeheven, maar de stichting blijft nog bestaan. Het afsluiten van deze aktievorm betekent niet het einde van de strijd. Het stichtingbestuur heeft de bedoeling nieuwe initiatieven te gaan steunen, die de strijd willen voortzetten, in welke vorm dan ook. We kunnen aanbieden: gebruik van archiefmateriaal en nuttige adressen, en daarnaast ook financiële steun. Het adres blijft: Postbus 3286, Amsterdam.

Teruggekeerd van enige vakantie kwamen 2 mede-redacteuren mij meedelen dat de "Gekken"krant wordt opgeheven.

Dit besluit werd tijdens mijn afwezigheid genomen en, wat erger is, zonder enig overleg of discussie met lezers en abonnees.

Daar ik het (als enige) met deze beslissing niet eens ben, zal ik nu iets zeggen over waarom ik de juistheid van deze beslissing in twijfel trek.

Ik ben bang dat geheel verschillende zaken wat door elkaar zijn gelopen. Ik denk aan de ene kant: hoe funktioneert een groep en wat betekent deze groep voor de leden? en aan de andere kant: wat gebeurt er in de psychiatrie en wat zou het aandeel van een "Gekken"krant kunnen zijn?

Ik merk daarbij op dat vanaf de oprichting in 1973 toch wel wat overspannen verwachtingen boven de "Gekken"krant hebben gezweefd. Er moest in korte tijd veel gebeuren. Er waren en zijn rijkelijk veel schandalige toestanden. De ontwikkelingen vertonen echter een opmerkelijke taaiheid. Daarbij komt dat naar mijn mening een bepaalde verschuiving is opgetreden in het aktie-wezen in de nederlandse psychiatrie. Er is de laatste jaren een tendens naar het "centraliseren" van aktie. Ik bedoel: het aksent komt te liggen op overleg en onderhandeling met officiële organisaties. Dit gaat gepaard met "studie", "deskundigheid" enz. Er wordt daarbij gestreefd naar eenstemmigheid van mening binnen de patiënten/gekkenbeweging. Misschien dat hiermee iets bereikt kan worden, maar het zou jammer zijn als dit het ontstaan van kleinere, impulsievere akties zou tegenhouden. Op de achtergrond speelt daarbij de vraag wat "geoorloofde" akties zijn.

Wat meer direkt de "Gekken"krant betreft: ook als er (tijdelijk) wat minder "aktie" is, dan blijft er de krant als medium voor openbaarheid. Heel gemakkelijk kan elk nummer met brieven gevuld worden.

De vraag is natuurlijk: en dan? Maar zo'n medium geef je toch niet zo maar uit handen?

De redenering dat de "Gekken"krant Nieuwe dingen tegenhoudt, vind ik spekulatief, ongrijpbaar ook. Waarom niet gezegd: laat andere mensen het dan maar eens proberen?

Waarom vind ik nu dat best had kunnen worden doorgegaan en niet gestopt had moeten worden? Ik noem het volgende:

- men kan er slechts naar raden wat bepaalde effecten van de "Gekken"krant zijn/waren: wie leest 'm, hoeveel mensen voelen zich er door aangesproken of gesterkt, wat doen lezers eigenlijk met de informatie enz.

Het abonneebestand is vrij stabiel.

- er zijn nog veel mogelijkheden (én onderwerpen) voor temanummers.

Aan de hand van temaa's kunnen we ontdekken dat veel problemen gemeenschappelijk zijn en dat kan een eventuele verlamming van "het ligt aan mij" tegengaan. Helaas kan niet gezegd worden dat wij ons tema-nummer over "godsdienst" goed hebben geëvalueerd.

- een problematische vraag rond publiciteit is: op wie moeten we ons richten? Naar mijn mening zou het zo gek niet zijn als er wat meer gezamenlijke inzet van ongehoorzame gekken én kritiese werkers gaat komen. (Er moet tenslotte tóch gesproken worden over een andere opbouw van de werkgelegenheid...)

Al met al geloof ik dat "de" psychiatrie nog in een stevig isolement verkeert. Het is jammer dat artsen menen dat zij niet gecontroleerd hoeven te worden.

Als uiting van dit isolement kan genoemd worden dat er weinig gepraat wordt over een bepaalde opvatting van psychiatrie enerzijds en een, helaas, kapitalistische maatschappij anderzijds. Dat had ook een centrale discussie kunnen worden voor een "Gekken"krant: wat is normaal?

Maar nu is een moment van afscheid. Ik wil daarbij veel mensen bedanken, die ik in hun brieven vaak bewonderde. Baas in eigen brein, we komen elkaar vast wel weer tegen.

Stukje historie

Hier volgt een stukje van iemand van de 1^e redactie, die ook in de "steungroep" zat:

Het begin van de "Gekken"krant viel ongeveer samen met het begin van de patiëntenbeweging in Nederland. Het was dezelfde tijd waarin de Cliëntenbond werd opgericht, die in een paar jaar uitgroeide tot een vereniging met een paar duizend leden.

Wij kennen geen land waar relatief zoveel mensen zijn georganiseerd.

Wij kennen ook geen land waar een krant bestaat speciaal voor mensen die in een inrichting zijn opgenomen en die relatief zo groot is. De "Gekken"krant heeft momenteel een oplage van 6000 (ooit was het 7000) en dat is veel wanneer men het naast een aantal opgenomen patiënten zet (tussen 20.000 en 25.000).

Dat wil, uiteraard, niet zeggen dat de krant alleen door opgenomen patiënten wordt gelezen.

Zo'n krant staat natuurlijk niet op zichzelf. Het is een produkt van allerlei verschillende gebeurtenissen en invloeden er omheen. Hij is ontstaan omdat het moest. En als de toenmalige redactie hem niet had opgericht, had een andere groep het wel gedaan. Het was eenvoudig iets wat toen moest gebeuren. Omdat een paar mensen weet hadden van de misstanden die er waren en omdat volkomen duidelijk was dat er opening van zaken moest komen. En dit is gekomen. Een ontelbaar aantal brieven met alle mogelijke klachten, schrijnende verhalen en onrecht dwarrelde in de postbus. De "Gekken"krant heeft ze bijna allemaal geplaatst.

Maar na een paar jaar hoorde de redactie steeds meer van mensen die zeiden "nu weten we het wel", sommigen zegden hun abonnement dan ook op.

En de redactie stond voor een probleem. Opgeteld kunnen we waarschijnlijk zeggen dat de krant een functie heeft gehad in het openbreken van inrichtingen en dat een ander doel, namelijk het verzet van patiënten aanwakkeren niet is geslaagd. En daartussen liggen dan nog talloze dingen die misschien ook zonder "Gekken"krant zouden zijn gebeurd, maar misschien ook niet. Veel informatie over medicijnen. Heeft dat geholpen? Misschien. En de aandacht voor de rechtspositie, maakte dat nog iets uit?

En de NASA-aktie, die gekke NASA, die natuurlijk een mantelorganisatie van de "Gekken"krant was?

Dat valt ook al moeilijk te bekijken, want het lijkt erop dat het shocken toch weer vaker gebeurt dan vlak nadat de NASA actief was.

Er zijn waarschijnlijk wel een aantal dingen gebeurd door de "Gekken"krant die zonder krant één jaar, twee jaar later ook gebeurd zouden zijn.

Wanneer we dan, veel koeler dan we ons voelen, de balans opmaken komen we tot de konklusie dat de krant zich heeft overleefd, voor wat betreft de openheid en de informatie over allerlei zaken die voor de inrichtingsbevolking van belang zijn.

Maar dat is geen reden om te stoppen, zult U denken, want er is toch wel wat meer te doen.

Zo denken wij er ook over. De krant verdwijnt, maar er komt iets anders, alleen weten we nog niet wat.

Wij hebben dit plan gemaakt: De "Gekken"krant heeft zich financieel kunnen redden, mede dankzij al die mensen die boven op hun abonnement iets extra's gaven, "voor de goede zaak". Er is nog wel wat geld over. We hebben ook een adressenbestand van mensen die belangstelling hebben voor de psychiatrie.

De helft van het stichtingsbestuur, zo is ons plan, zal aftreden en worden vervangen door mensen van de laatste redactie, zodat oud en nieuw gelijkelijk zijn vertegenwoordigd. Dat bestuur zal de erfenis bewaken en (in zijn geheel of in stukken) doorgeven aan een initiatief dat naar haar oordeel een goede, eigentijdse opvolger van de "Gekken"krant kan worden.

REAKTIES VAN LEZERS uit arnhem

Allereerst wil ik jullie een groot compliment maken voor het werk dat jullie tot nu toe gedaan hebben.

Het is mij duidelijk geworden dat jullie zelf niet tevreden zijn over het werk, dat jullie gedaan hebben.

Onbegrijpelijk, de krant is met de nieuwe Redactie met sprongen voor uit gegaan. Ik lees dat ding al zo lang hij bestaat, en vond er in de eerste tijden vaak zeer negatieve stukken in staan, en vaak erg eenzijdig. Daarom had ik toen nooit behoefte om te reageren. Eermaal slechts, en dat is al jaren her, hebben mijn vingers gejeukt om te reageren, en te zeggen dat als zij niet op hielden met alleen de Psychiatrie in een slecht daglicht te stellen, ik mijn abonnement op te zeggen.

Mijn functie was toe Vice-Voorzitster in een zeer goede patientenraad. Ons streven was, de Psychiatrie in een gunstiger daglicht te stellen, ten aanzien van de Maatschappij, daar het toch al moeilijk is, om een baan te krijgen als je eermaal opgenomen bent geweest. Daarmee wouden wij niet verstopperdje spelen over de wantoestanden in Psychiatrie, maar wel begrip kweken bij mensen die haast niets of weinig van Psychiatrice ziekenhuizen afweten. Toen jullie, daarmee bedoel ik de nieuwe redactie begon, vond ik in het begin de krant te zakelijk, en sommige stukken daar kon ik met mijn pet niet bij. Ik heb een intelligentie-test gedaan en ik heb een I.Q. van 130. Dus daar zal het niet aan liggen. Ik vond jullie een beetje te hoogdravend, maar met elke nieuwe krant plus de reacties vond ik hem steeds beter worden, ik heb bij jullie wel een paar keer gereageert, en die zijn ook in de krant gekomen. Jullie hebben volgens mij in deze korte tijd dat jullie hier je voor ingezet hebben, veel meer bereikt dan ik ooit verwacht had.

In het gekkenhuis, ik kan dit huis niet anders noemen, wordt jullie krant gelezen door de meeste patienten, verpleging en Doktoren, soms wordt er zelfs om gekibeld, zo van, "afblijven, ik was hem aan het lezen", Antwoord: "Toe laat me nou even, het is zo interressant."

Helaas wordt hij hier in Ermelo niet verpreidt, er zijn slechts twee mensen die er op geaboneerd zijn, hier in huis, Pav. de Klinkert, waaronder ondergetekende. En ik vind het best als Jan en alleman hem leest, als ik maar de eerste ben en hem terug krijg en daarover hoef ik niet te klaggen.

Luitjes van de Gekkenkrant, ga alsjeblieft door met jullie goede Kranten, geef de moed niet op. Jullie hebben bewezen dat jullie het kunnen.

Ik geloof dat ik namens vele mensen spreek, als ik zeg dat het zeer spijtig zou zijn als jullie de boel er bij neer zouden gooien. Moeilijkheden zijn er om overwonnen te worden. De weg van de minste weerstand loopt meestal dood. Ga eens goed met elkaar praten en daarna b.v. Chinezen. Leer elkaar goed kennen, Voor mijn part gaan jullie een weekeind naar een jeugdherberg, maken lol, en jullie zullen zien, het komt jullie samenwerking ten goede.

uit werwers hoof

Gelezen uw redactioneel en ik weet wat dat zegt. Ik heb echt respect voor wat jullie doen, maar ik ken ook ongeveer jullie gedachtengang. Ik heb die gedachten al zoveel malen gezien (gehoord) verwoord op diverse bijeenkomsten van politieke partijen en de desillusie is dan ook voorspelbaar. Een enkeling houdt het wat langer vol dan een ander maar afknappen doen de meesten. Luister! Als men iets wil doen aan deze onrechtvaardige maatschappij dan valt er niks anders te doen dan vlug doorgaan, maaaaar... jullie zijn jong en hebben nog andere verlangens en ook soms verplichtingen en de-ze maatschappij probeert eenieder die ambitieus is in te kapselen of als dat niet gelukt het leven zo moeilijk mogelijk te maken. Jammer zou het zijn voor de "gekken" als jullie verstek laten gaan, maar begrijpen kan ik dat heel goed. Met dank namens de onderliggende mensen.

OP REDAKTIONEEL nr 42 uit raalte

Naar aanleiding van een gesprek in de welzijnsraad van ons ziekenhuis willen wij U het volgende schrijven, met de vraag dit in het eerstkomende nummer van de Gekkenkrant te publiceren:

De doelstelling van de krant (zoals deze op pagina 2 wordt geformuleerd) komt op ons over als een diskwalifikatie van jezelf als psychiatrische patiënt. In plaats van vooroordelen te bestrijden, worden ze door U bevestigd.

Dit vinden we een erg negatief uitgangspunt om iets te veranderen in de psychiatrie.

De inhoud van de krant bestaat uit een opsomming van individuele ervaringen van (ex-)patiënten, waaruitgeneraliserende konklusies worden getrokken. Niet alle patiënten staan in hun recht en niet alle therapeuten zijn per definitie vijanden. Het blad wordt zodoende een uitlaatklep voor mensen die er hun persoonlijke frustraties in kwijt moeten. Dit lijkt ons vrij zinloos.

Zo'n eenzijdig negatief blad zal volgens ons weinig bijdragen aan verbetering van wantoestanden in psychiatrische ziekenhuizen. Als je echt iets positiefs wilt bereiken, kijk dan naar bijvoorbeeld de Stichting Pandora, die vooroordelen ten aanzien van psychiatrische patiënten probeert weg te werken door o.a. eerlijke voorlichting.

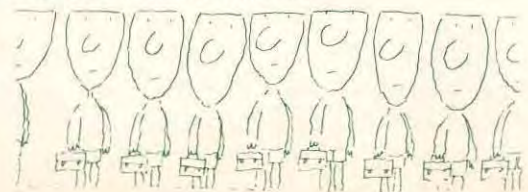
Of ga structureler werken: niet jouw ene ervaring met die ene therapeut is van belang, maar het geheel. Klachten over behandeling kunnen ook geuit worden bij de Cliëntenbond. Nóg een soortgelijke uitlaatklep lijkt ons overbodig.

De leden van onze welzijnsraad (vertegenwoordigers van alle bewoners) vinden het blad te negatief om representatief te zijn voor ons ziekenhuis.

Wij hebben daarom besloten de krant niet langer in ons ziekenhuis te verspreiden.

Wij zouden slechts 5 exemplaren willen blijven ontvangen om ter inzage in de bibliotheek te leggen.

Tot zover onze reactie.

uit rotterdam

Jullie laatste nummer is aan de de presieve kant en dat betreur ik oprecht want jullie krant heeft in het verleden duidelijk aangetoond niet alleen een signaalfunctie te hebben maar ook te kunnen bijdragen tot verbeteringen in een aantal inrichtingen. Ik denk bij dat laatste met name aan het onderzoek dat plaatsvond in St. Joris te Delft naar aanleiding van de brief "De dametjes van het goede leven". Verder was de NASA-120-volt-aktie een krachtig pleidooi voor het afschaffen van de electroshocktherapie en werden naar aanleiding van de brieven die binnenkwamen kamervragen gesteld (28 dec. 1976). Zijn jullie dat vergeten? Dat zijn uiterst waardevolle impulsen geweest en daarmee moeten jullie doorgaan.

Wat m.i. aan de krant ontbreekt is: informatie over allerlei aangelegenheden zoals

- de wetgeving
- de medicatie
- isoleren
- huisregels
- experimenten
- klachtenbehandeling

Dáár hebben jullie lezers iets aan. Het publiceren van al die brieven roept zo langzaam aan vermoeidheid op. De lezers weten het wel.

Het bovenstaande is niet meer dan een suggestie. Een andere suggestie zou kunnen zijn: fuseer met de Cliëntenbond want een dracht maakt macht. De verbrokkeling onder de hulpvragers in tientallen groepjes en subgroepjes is de kracht van de hulpverleners die op deze wijze veel sterker hun macht kunnen laten gelden. De cliëntenorganisaties moeten zich bundelen.

uit groningen

Sombere berichten uit Amsterdam! Hoewel, kennelijk noodzakelijke bezinning op 2 jaar aktie & redaktie.

Steun v.d. Gekkenkrant.

Ik persoonlijk heb veel steun (gehad) aan de Gekkenkrant - toen ik in PZ-Santpoort Rijnland III zat (eind 77 - half 79) was het tenslotte de strijdbaarste (meest politiek aktiverende) ondersteuning van mijn vage wantrouwen dat zelfs die "progressieve" therapeutische-gemeenschap-psychiatrie van Bierenbroodspot es politiek "conservatief" is, dwz de patiënten opzadelt met schuldgevoelens ("autoriteitsconflict" en "faalangst" als je niet wilt rivaliseren; "sexueel onvolwassen" als je niet wilt neuken maar gestreeld wilt worden) en de heersende kapitalistische maatschappij van schuldgevoelens vrijpleit. Nou ja, mijn nieuwe "Wie helpt Wie" maakt m'n waardering voor jullie krant misschien duidelijker..

Gekkenbeweging = Zelfhulp-beweging

Ook prima steun om Rijnlands kapitalistische gezondheidsmodel te weerstaan en m'n eigen alternatieve leven buiten weer aan te durven vond ik o.a. bij Zero-Haarlem, JAC-Groningen, Rutgerstichting-Groningen, en bij oude vrienden van de Groende A'dammer. Mijns inziens allemaal zelfhulp-achtige activiteiten die 10 jaar geleden op deze manier nog niet funktioneerden. Voor patiënten/clienten die de gevestigde psychiatrie wantrouwen zijn er nu veel meer mogelijkheden gekomen voor zelfhulp. Of niet? Ik denk ook aan Blijf-van-m'n-Lijf-huizen; Q en QQ praatgroepen; Nasa; Cliëntenbond over Rechtspositie; en allerlei andere "groei"-groepen (al of niet in 't Oranje) - heeft volgens mij allemaal met de Gekkenbeweging te maken. Zien jullie de Gekkenkrant niet te geïsoleerd? Wilden jullie niet te veel spectaculaire AKTIE ontketenen terwijl het mij al verdomde moeilijk lijkt om elke 2 maanden weer een informatieve en aktie-ondersteunende Gekkenkrant uit te geven!

Meer vaste informatieve medewerkers?

De Gekkenkrant zou dus m.i. meer dan nu aan steunende verslaggeving moeten doen over allerlei zelfhulpgroepen - niet alleen Patiëntenraden en Wegloop-

huizen (waarom trouwens geen vervolgfuilleton over 't bestaansgevecht van het Wegloophuis Haarlem?), maar ook mas-sagegroepen, praatgroepen, enz. Want dat is m.i. op het ogenblik de meest gezonde antipsychiatrie buiten de Inrichtingen in Nederland... Daarnaast natuurlijk de frustratieverhalen uit de Inrichtingen blijven publiceren - hoe rancuneus en verward ook...

Maar m.i. meer vaste bijdrage-schrijvers meer vaste rubrieken en affaires laten doen, in elke krant opnieuw: Comm. v. Dijk; Patiëntenrecht; Nasa; Isoleer-discussie (hoorde ik toevallig voor de VPRO - ook de Gekkenkrant was erbij - waarom niets erover in de Krant?). Of is dat onhaalbaar omdat op vrijwillige vaste medewerkers voor vaste rubrieken/affaires niet valt te rekenen?

Ik verwacht niet van de Gekkenkrant dat ze Akties voor Sluiting van de Nederlandse Inrichtingen organiseert: lijkt me een beetje voorbarig... Wèl dat ze informatief en ondersteunend verslag geeft van zelfhulpactiviteiten die overal plaatsvinden. Zo'n informatieve(re) krant maken lijkt me al een geweldige klus voor een redaktie van vrijwilligers (Jullie hadden toch 2 halve betaalde krachten?)

WEEK VAN DE PSYCHIATRIE

• heden is verleden.

"Heden is verleden" is het thema van de Week van de Psychiatrie van dit jaar. Dat slaat op de inrichtingen. De laatste tijd staat de geschiedenis van de psychiatrie volop in de belangstelling.

De Sint Bavo in Noordwijkerhout heeft op zijn terrein al een museum ingericht waar niet alleen een shock-apparaat ten toon wordt gesteld, maar ook het NASA-nummer van de "Gekken"krant. Het NASA-nummer was het hoogtepunt van de acties tegen de shocktherapie en nu kennelijk alweer tot geschiedenis verklaard. Het shock-apparaat staat er naast het dwangjack en het bad voor de hydro-therapie. Dat laatste was een methode die men ooit heeft toegepast: patiënten die onrustig waren werden weken en soms maanden achtereen in een bad gelegd waar permanent warm water door stroomde. Niet zelden werd de temperatuur te hoog of te laag en bezweken de patiënten. Een middeleeuwse methode kortom waar ook de meest verstokte aanhanger van de medische psychiatrie tegenwoordig van gruwet. Maar nu dat shock-apparaat. Eveneens een levensgevaarlijk apparaat en in wezen net zo middeleeuw, ook al wordt er gebruik gemaakt van nieuwerwetse elektriciteit. Dat museum heeft de werkgroep "Dag van de Psychiatrie" op een idee gebracht. **DE HELE PSYCHIATRIE IS RIJP VOOR HET MUSEUM.** De psychiatrische inrichting heeft definitief afgedaan, het kan niet meer. Psychiaters, bouwondernemingen en architecten die nu nog serieus nieuwe inrichtingen willen neerzetten, hebben er niets van begrepen. Ze lijken op de bouwmeesters van destijds die dachten dat een modern gebouw moest lijken op een griekse tempel: ze zijn blijven steken bij de paardentram.

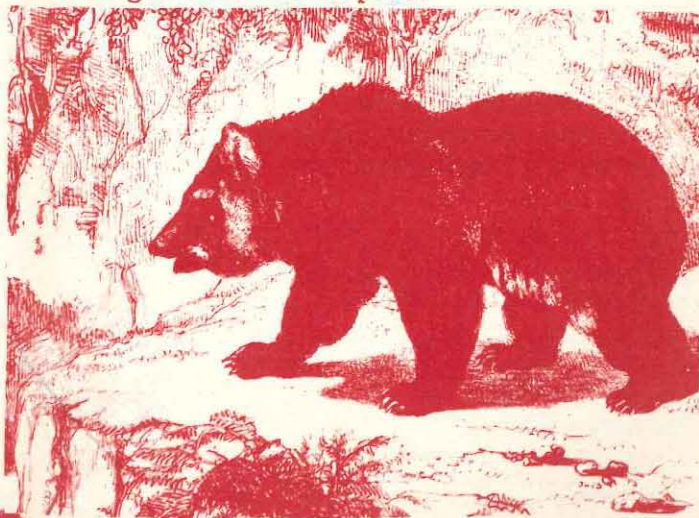
De inrichting zal verdwijnen.

De inrichting moet verdwijnen, omdat het een onding is, omdat de psychiatrische inrichting een symbool is van alle misverstanden die er over wanhopige mensen bestaan. De inrichting is een steen geworden leugen. De leugen die zegt: U bent ziek. U moet naar een ziekenhuis om te genezen. Hier is een pil waarvan U gelukkig wordt. En wat

er in werkelijkheid wordt bedoeld is: Uw familie wil van U af, want ze vinden U lastig. Uw kollega's en vrienden worden bang van U omdat ze zelf ook het leven maar nauwelijks aan kunnen.

En er wordt nooit bijgezegd dat wie er uit mocht komen, moet vechten tegen verslaving aan de medicijnen en moet knokken voor het eigen initiatief dat de inrichting heeft afgepakt. De maatschappij wil niet weten dat kinderen in gezinnen klein worden groot gebracht. De mensen willen niet zien dat scholen dienen om creativiteit en persoonlijkheid de kop in te drukken. Dat bedrijven en kantoren zich niet bekommeren om de mensen die er werken en de mensen waarvóór zogenaamd gewerkt wordt. Dat zoveel bureaucratie en zoveel regels van de mensen verlangen dat ze tot een robot worden. Woede, angst, pijn en genot mogen niet worden geuit. Wie kwaad wordt om onrechtvaardigheid, waarvan er zoveel is, wordt nagewezen als emotioneel. En emotioneel dat is niet goed, dat is een scheldwoord. Wie bang is voor de kerncentrales of voor dat stelletje krankzinnige generaals, wordt laf genoemd en beschuldigd van overdrijving. Wie in zijn jeugd niet is begrepen en vernederd moet zichzelf in de hand houden wordt aan zijn lot overgelaten. Vrouwen die worden onderdrukt en verkracht, mogen vooral niet emotioneel zijn, anders krijgen zij ongelijk!

"Zie je wel, ze hebben erom gevraagd". Erotiek is door de kommercie en de reclame tot platte seksuele handelswaar gedegradeerd en wie ervoor uitkomt te willen vrijen, te willen worden gestreeld en omhelst, krijgt het stempel "losbandig" en "zedeloos" en wordt gemeden als de pest.

Alles wat mensen voelen moet eronder worden gehouden, zolang de treinen maar op tijd rijden, de banken en postkantoren efficiënt werken en precies op het juiste tijdstip de T.V.-film begint die iedereen al honderd keer heeft gezien, is er niets aan de hand. Wie daar niet tegen kan, wie niet in staat is of weigert zich aan te passen aan een wereld die hem en haar niet aksepteert, die moet weg. Wie zich niet aanpast is gevaarlijk en als dat gevaar toevallig geen strafbaar feit oplevert, ach, dan noemen we dat ziek. Maar niet ziek van de maatschappij, maar ziek van zichzelf. Niet de onderdrukking van alledag krijgt de schuld, maar de onderdrukte, degeen die niet is begrepen en gaat drinken, z'n werk verzuimt, er een eind aan wil maken. En de psychiaters vinden dat uitstekend en staan klaar met hun etiketten: depressief voor degeen die het steeds opnieuw niet ziet zitten. Manisch voor degeen die teveel praat, teveel lacht en de orde van de rijtjeshuizen verstoort.

Schizofreen voor degeen wiens persoonlijkheid nooit een kans heeft gekregen. Psychiatrische patiënten, zijn net als zigeuners, door de eeuwen mishandeld en met angst en wantrouwen bejegend. Wie niet in een straat wil wonen en elke weekse dag in dezelfde sleur wil doorbrengen, wie prijs stelt op reizen en trekken en daarbij zijn eigen cultuur en vrienden met zich mee wil nemen, die past niet in ons gereguleerde Madurodam en wordt het land uit getrapd en gevangen gezet. Alles wat anders is moet weg. Wie als emotionele zigeuner door het leven wil, moet ijzersterk zijn. Want hij zal worden gepest, gekriminaliseerd, geïsoleerd, net zo lang tot hij het niet meer aan kan. Ziek. Patiënt. Weg naar de bossen.

En daar sta je voor de keus: volhouden en nooit meer naar buiten of meespelen, valium slikken en meedoen. Daarom moet de inrichting weg. Misschien blijft er uiteindelijk een kleine groep over die voor of tegen de maatschappij moet worden beschermd. Sommigen kiezen misschien voor een woonplaats die zo ver mogelijk weg ligt van de maatschappij waartegen ze niet meer kunnen vechten.

En daarvoor moet dan misschien iets komen, waar men zich veilig voelt en zijn eigen leven kan lijden. Zonder gezeur over genezen, zonder belachelijke regels die ooit in ziekenhuizen zijn bedacht. Zonder neerbuigende verplegers - zusters en broeders - die je voorschrijven hoe je moet leven. Maar wanneer het van dergelijke gemeenschappen komt, zullen ze in de verste verte niet aan de inrichting van vroeger doen denken.

Het is langzamerhand wel bekend dat de Week van de Psychiatrie wordt gehouden rondom de Dag van de Psychiatrie, die op 14 februari 1974 voor het eerst is uitgeroepen. Overal in het land, maar vooral in psychiatrische inrichtingen wordt dan van alles georganiseerd, van film-voorstellingen tot discussieforums en van tentoonstellingen tot feesten met zang en dans. Van al die plaatselijke activiteiten geven we hier geen overzicht. Wel heeft de werkgroep Dag van de Psychiatrie een aantal landelijke activiteiten georganiseerd, allemaal in het teken van het boven omschreven thema.

VOOR HET PROGRAM
Z.O.Z.

WEEK VAN DE PSYCHIATRIE*

ZAT. 14 FEBR.

1. SYMPOSIUM te ARNHEM. Sons-
beekpaviljoen, Sonsbeekpark (5 min.
Lopen vanaf station NS Arnheim).

Aanvang 10.30. Zaal open 10.00.

Symposium "Heden is Verleden", alterna-
tieven voor de psychiatrische inrichting.
Sprekers: Jacqueline Buquet (patiënten kon-
greskommissie), Bert Bakker (ex-"Gek-
ken"krant en zelfhulp-kenner), hog iemand
(wegloophuizen), Frank Van Ree (psychia-
ter Vogelenzang), Cees Trimbes (hoog-
leraar sociale psychiatrie), Allen zullen
vanuit hun eigen achtergrond spreken over
hoe de psychiatrische inrichting overbodig
kan worden gemaakt.

Na afloop van het symposium

2. Om 16.00 Receptie, en wel in
'de Burcht' in Wolfheze dorp.

Hier ook de presentatie van het boek:
"Gekkenhuizen. Gids voor zenuwleiders
en zinlozen". (sinds heden te
koop, zie pag. 13). Tot 18.00

Ook nog een korte ludieke plechtig-
heid voor de poort van "Wolfheze".
(waarbij muziek van "kladderduitsch")

3. 's Avonds weer in "de Burcht"
m.m.v. Opinie groep Wolfheze en
patiënten raad Wolfheze.

18 of 19 FEBR. *

Aanbieding van het manifest Patiëntenrecht.
Hieraan is door het zeer breed samenge-
stelde patiënten-kongres gewerkt sinds de
vorige Dag van de Psychiatrie en bevat
alls eisen op het gebied van de patiënten-
rechten. Het wordt aangeboden aan een ver-
tegenwoordiger van de Tweede Kamer
(Den Haag, Binnenhof) OF van het ministe-
rie van Volksgezondheid (Dr. Reijerstraat,
Leidschendam). *

* voor alle inlichtingen kunt u nu bellen:
020 - 127552 tussen 9.30 en 16.30

VRIJD. 20 FEBR.

Van 12.00 tot 14.00 uur, opening wegloop-
huis Amsterdam, Keizersgracht 252.

(zie ook pag. 14)

ZAT. 21 FEBR.

festival te Amsterdam in de
Mozuskerk

Festival met dingen als tentoonstelling,
muziek, film en zo meer.

Tijdens de dag discussies over:

- bouwen in de psychiatrie. Over de mach-
ten die erachter zitten; de stichtingen,
het geld. Ter konklusie wordt een onder-
zoeksgroep gestart die het allemaal gaat
uitzoeken.
- wie inspekteert de inspektie? Over de
vraag wat de Gekkenbeweging zelf kan
ondernemen om de inspektie te verbete-
ren. Een alternatieve inspektie op-
richten?

En: Opheffing van de Gekkenkrant!

Plaats: Mozes en Aaron kerk, WATERLOO-
PLEIN, Amsterdam.

Aanwezig: 12.00 uur. tot 17.00 uur
Metro halte Waterlooplein.

14 FEBR. in R'DAM:

in 't Poortgebouw, Stieltjesstraat, Rotter-
dam Zuid.

Metro Rijnhaven.

Begin: 1 uur.

's Avonds feest.

1.30 toneelstuk.

2.30 forum discussie met iemand van de
Cliëntenbond, van de Erasmus Univer-
siteit,
'n wijkpsychiater en "ex-"patiënt van
DELTA en ex-verpleger van DELTA.

NIEUW-NIEUW-NIEUW-NI
en ook te koop:

het boek "Gekkenhuizen. Gids voor ze-
nuwlijders en zinlozen". Het is gemaakt
door de werkgroep Dag van de Psychiatrie
en bevat foto's en informatie m.b.t. alle
41 psychiatrische inrichtingen. Binnenkort
bij de kritische boekhandel. Prijs f.7,--.
Te bestellen door overmaking van f.9,50
op postrekening 17.48.348 t.n.v.
H. Fluyt te Utrecht, o.v.v. "Gekken-
huizen".

te gek dus

WEGLOPEN

Wilt U wegllopen, uw biezen pakken, er tussen uit knippen en is Uw behandelend psychiater daartegen? Wordt U voor de keus gesteld U aan de "behandeling" te onderwerpen of het terrein af? Bent U opgenomen met een machtiging of In Bewaring Stelling en vindt U dat geen reden om in een inrichting te blijven?

Bent U in deze situatie, loopt U lang met zulke plannen rond en kunt U niet terug naar huis, familie of vrienden, weigert men U te helpen een plek te vinden waar U naar toe kunt gaan?

Want opstappen is de eerste stap, waarheen de volgende vraag.

Als U zich hierin herkent weet dan om te beginnen dat U hier niet alleen in staat. U zou medepatiënten kunnen zoeken met dezelfde problemen en kijken of U er samen uit kunt komen.

Ook buiten de inrichtingen bij Relaeses, Jac's en ex-patiënten is men met dit probleem gekonfronteerd.

Daarom is het idee van de Wegloophuizen ontstaan. Niet om de inrichtingen bijvoorbeeld aan een nieuwe "nazorg" voorziening te helpen. Maar bedoeld voor mensen die weigeren zich nog langer aan het inrichtingsregiem te onderwerpen en op korte termijn geen enkel ander alternatief hebben.

Een wegloophuis is bedoeld als tijdelijk nood- onderdak. Van daaruit kunt U een definitievere oplossing vinden, wonen, een manier van leven, werken, 'n opleiding of een betere therapeutische hulp. Het is niet gezegd dat U dit ook altijd zal lukken want al deze dingen zijn moeilijk te vinden.

Wegloophuizen zijn opgezet door vrijwilligers die op allerlei wijzen met de psychiatrie te maken (hebben gehad). Door betrokkenheid met familie of vrienden door studie, door werk, en door eigen ervaringen. Hulp door tijdelijk onderdak en opvang is één ding wat zij willen, krities zijn en aktievoeren tegen het psychiatrische bolwerk is de andere kant. Een wegloophuis is geen poging 'n alternatief voor een inrichting te zijn maar wel daar met opgedane ervaringen over na te denken in samenwerking met aktiegroepen en belanggroepen.

Binnen een wegloophuis wordt geprobeerd op democratische wijze met elkaar om te gaan.

Bewoners en vrijwilligers zijn met elkaar verantwoordelijk voor de gang van zaken, zoals het huishouden, het reilen en zeilen in huis en het voortbestaan van het huis. Dit laatste

bijvoorbeeld in verband met kontakten, met overheden over huisvesting en financiëring.

Er is één wegloophuis dat al een tijdje draait, in Haarlem. Het wegloophuis Amsterdam gaat in februari open. Verder zijn minder of verder gevorderde initiatieven in Arnhem, Den Haag en Utrecht. Allen bedoeld voor mensen uit psychiatrische ziekenhuizen (er zijn ook initiatieven voor wegloophuizen voor jongeren die wegllopen uit kindertehuizen).

Regelmatig komen de mensen die hier mee bezig zijn bij elkaar in een landelijk overleg wegloophuizen.

TELEFOON WEGLOOPHUIS HAARLEM:

023 - 335103

In Amsterdam wordt het wegloophuis in de week van de psychiatrie geopend. Hun adres is: Keizersgracht 252 te Amsterdam of via het JAC Amsterdam (tel.: 020 - 242949.)

uitnodiging:

Iedereen is welkom de feestelijke opening bij te wonen van het Wegloophuis Amsterdam, op 20 februari 1981.

12 uur opening.

Daarna tot + 18 uur open huis, informatie en rondleiding.

's Avonds groot feest.

Adres: Keizersgracht 252, Amsterdam (niet ver van de Dam).

Voor iedereen die niet kan komen en het Wegloophuis een warm hart toedraagt, volgt hier nog een keer het gironummer (in de vorige krant was dat verkeerd doorgegeven):

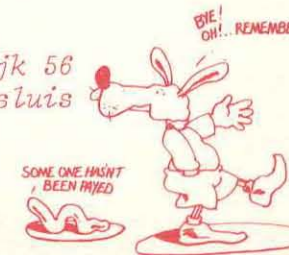
St. Wegloophuis Amsterdam, gemeentegiro 4705100, t.n.v. J.W. Haverman, Herengracht 283 te Amsterdam.

GEDACHTEN VAN EEN ex-PATIËNT

De Gekkenkrant is toch wel vaak negatief. Ik kan dat wel begrijpen, de mensen hebben nu de gelegenheid zich uit te schrijven en dat gun ik hen wel. Maar in het vorige nummer schreef ook een mevr. dat ze de gekkenkrant te negatief vond. Bij ons op de Bewonersraad was een verzoek gekomen om deze krant te gaan verspreiden. Toen wij dit bespraken was er een mevr. die zich aanvankelijk hiertegen verzette en anderen vielen haar bij, ook omdat de Gekkenkrant te veel kritiek zou leveren. Uiteindelijk hebben we toch besloten om dit blad te gaan verkopen. Toch geloof ik dat wij niet al teveel negatieve kritiek moeten hebben. Die is er al zoveel tegenwoordig. Ik ben 28 jaar in een psychiatrische inrichting geweest, weet dus wel wat er aan de hand is. Nog zit ik drie dagen in de week tussen de patiënten en voer vele gesprekken met hen. Zij hebben klachten en moeilijkheden, bezwaren tegen de Psychiatrie heb ik ook. Maar dikwijls reageren zij ook positief en zeggen zij goed behandeld te worden. Het is zo wij moeten onszelf ook positief opstellen. Sommigen zullen daar schamper om lachen, maar als wij ons zo afwijzend opstellen kunnen wij ook niet geholpen worden. Wij moeten ook geholpen willen zijn, en anders kan niemand ons helpen. Verder treft het mij in verschillende artikelen dat de mensen zo hopeloos zijn, zij hebben geen werkelijk doel, missen een ideaal. Ook dit is zeer begrijpelijk want het is zo, dat de gehele moderne gedachtengang steeds meer leidt tot nihilisme. Dit is geen gedachte van mij, serieuze denkers, ook volkomen ongelovigen zeggen dit openlijk. En het is ook duidelijk te zien in de moderne literatuur, de schilderkunst en de muziek. Er zijn geen hogere waarden meer, dan blijft nihilisme over. Maar daar kan een mens niet bij leven, zelfs een man als Nietzsche heeft zich in zijn latere jaren een God gefantaseerd. Wat is daar dan aan te doen? Men zal begrijpen welke kant ik uit wil gaan, maar ik ga niet preken. Wie wil schrijf mij maar eens.

W. Meuzelaar, Koedijk 56
3224 LD Hellevoetsluis

POSITIEF!

Wat valt er qua de psychiatrie vanuit "Schakenbosch" te doen nu ik qua "een misverstand" (Zie Kafka) Kafka en Rimbaud naar een andere hoek dien te verschuiven, maar het gaat niet alleen over de shock en de isoleercel, het is even veelomvattend als het universum zich aan u voor kan doen. Eerder dan Vinkenoog zie ik vooral qua Schopenhauer en het niet afhangt van de nietaflatende aanvallen van Nietzsche/Achterberg (vul in 1 of 2) geloof ik dat Vorrink en Veder-Smit vooral qua Rommel-Pulder en rommel gefaald hebben, ik kan er ook niet meer tegen, informeer eens bij mijn ex-vrouw.

Geachte lieden,

Gaarne wil ik in deze brief uiting geven aan mijn gevoelens. Wat mij is overkomen is het volgende: ik heb als kamerbewoner in Groningen de meeste verschrikkingen doorstaan. Deze zijn het klaarkomen met behulp van 'boekjes' en het ervaren van het etiket je bent getikt. Wil ik verder nog gewag maken van het feit, dat ik in mijn nieuwe omgeving, meer gelegenheid heb om de psych. patiënten te benaderen, zoals ze zijn. D.w.z. met inbegrip van alle vooroordelen en waarborgen doel ik op een studie die ik maakte in de psychologie. Daar ging het over in het boek over conditioneren t.a.v. (para)normaal gedrag. Thans zit ik dientengevolge met associëren in het kader van de psychologie. Ik ben niet zo knap, dat ik deze beide begrippen kan ontleden.

neuroleptica EEN VALSTRIK VOOR DE GEZONDHEID EN GENEZING!

Gelukkig dat ik op die middag een vriend sprak die als broeder werkt op Nieuw Woelwijck, een kinderpsychiatrische inrichting in Hogezand Sappermeer. Hij vertelde me dadelijk dat op Nieuw Woelwijck aan de psychotische kinderen geen neuroleptica meer worden verstrekt, maar dat men daar geheel is overgegaan tot mentale en psychologische begeleiding. Hij vertelde dat een dokter en een psycholoog zelf deze neuroleptica op zich hadden geprobeerd en dat ze tot verbijsterende konklusies waren gekomen. Een algehele vervlakking treedt in, opervlakking in dingen waar men vroeger erg in geïnteresseerd was kenmerkt de houding van de hiermee behandelde patient. Men krijgt de houding om alles maar goed te vinden. Ze versuffen en alles wordt in de doofpot gestopt wat betreft gevoelens, interesses, gewaarwordingen. Men moet als het ware een grote drempel overwinnen voordat men tot aktie kan komen, terwijl dit eerst spontaan gebeurde. De problemen worden niet meer bereikt, ze worden niet meer uitgepraat. Men moet een zware tol betalen. Algehele impotentie op seksueel en ook wel mentaal gebied treden in. De intelligentie stompt af, vervlakking treedt in en debilisatie van het verstand. Sufheid, slaperigheid, gebrek aan alertie, moeheid kenmerken de uitingen van de patiënt. Middelen als sordinol vooral bewerken deze gesteldheid. Verder zijn er talloze neuroleptica die evenals sordinol vervlakking en infantiliteit van het geestesleven bewerkstelligen. Hoe durft men nog met deze medicijnen in een zich zelf respecterende psychiatrie voor de dag te komen. Vraag de broeders eens of ze zelf deze medicijnen durven in te nemen. Voor geen goud natuurlijk.

P.S. Bovendien is in de meeste inrichtingen de inname van deze neuroleptica verplicht. Men is geen baas over eigen lijf. Biedt men verzet dan wordt het onder dwang ingespoten. Jarenlange behandeling met deze medicijnen werkt verslaving en hospitalisatie in de hand. Het eigen wilsleven gaat achteruit. Er zijn talloze pillen dokters in Nederland die niets anders voorschrijven dan bedwelmende en versuffende medicatie. Op Licht en Kracht is dat o.a. de heer dokter Post van Jabbok, die er om bekend staat dat hij van het oude stempel is en niet als Freud en Jung problemen uit-

praat maar direct klaar staat met de hele troep neuroleptica. Dr. Jouwstra daarentegen probeert juist patienten zo min mogelijk medicijnen te geven, praat veel met ze, en probeert hen er zo vlug mogelijk van af te helpen. Mijn laatste opname ging heel mysterieus in zijn werk. Vanaf januari was ik met ontslag en gebruikte geen medicijnen meer. Dit ging goed tot midden juli. Op een morgen stond ik op in mn flat samen met Vera en zag de zon over de stad. Kether dacht ik in de prachtige roze gloed van de morgenzon kijkend, Kether, de hoogste God van het Licht, volgens de kaballa keert niemand terug die Kether gezien heeft. Maar ik stond nog wel in de kamer, terwijl ik Kether oog in oog had aanschouwd. Waarom was ik niet verdwenen, opgenomen? Er maakte zich angst van me meester. En zo gingen we de flat uit Vera en ik op weg naar Port Natal waar zij bivakkeerde. Ik begon zeer nerveus te worden omdat ik niet opgenomen was door Kether. Vera zei op Port Natal: neem een bad. Ik nam een koud bad, en liet mn jas liggen. Toen liep ik naar Jabbok een paviljoen op Licht en Kracht in Assen. Het was zeven uur in de morgen en ik kwam Henk Korenhof tegen een broeder van Jabbok, maar ik mocht er nog niet in, moest tegen koffie tijd maar weer terug komen. Toen liep ik naar het station. Onderweg vielen de hemelen op me en dacht ik dat de wereld zou vergaan, dat de goden niet meer in staat waren de kosmos te doorstralen. Ik dacht dat er elk moment een catastrofale wereld explosie plaats kon vinden en toen zei de stem van Jezus in mn hersens hardop: Ik zweer je dat dit Jahweh is. Ik keek op en bij het station stond Jahweh, twee meter hoog met vulkanische

ogen, alwetend, in lange zwarte officiers jas en een glanzende nieuwe fiets bij zich. Hij leek op de krantenbezorger, maar hij was veel groter en keek me recht in mn gezicht aan.

Zijn haar was lang en grijzend. Hij wist alles, maar Hij sprak niet. Ik liep voor bij en keek niet om. Opnieuw joegen vlogen van wereldangst door me heen, de goden staan op hun laatste benen dacht ik, ze kunnen het Licht niet meer overbrengen, alles zal verharden en uit elkaar barsten, nog enkele minuten misschien nog tien minuten dan volgt er een onvoorstelbare ramp. Ik liep hotel Overcingen binnen, hoewel ik wist dat ik geen geld had en bestelde een koffie. Ik dronk hem staande op en vertrok weer mijn bankpasje aan de aankomende ober gevend. Buiten was het zacht zomers weer. De goden zijn radeloos dacht ik, het einde volgt. Toen zie op eens weer de eijectriose stem van Jezus in mn hersens: IK zweer je dat dit Jahweh is. Ik keek op en aan de overkant van de weg stak een God de straat over rakelings langs me heen. Hij had een zonnegedicht, glimlachende alwetende grote blauwe ogen, zijn mond opende Hij en toen zag ik Hem lachen terwijl ik naar zijn bruine verspochte kiezen keek en daar een beetje van schrok. Hij was groot heel anders dan de Jahweh die bij het station had gestaan, deze had geen zwarte jas aan maar droeg een prachtig zomers goudkleurig roze rood geel groen gespikkeld kostuum van moderne snit. Terwijl Hij energiek langs me heen liep lachte Hij vreemd en blies op mij. Ik voelde een geweldige warme energie op me af stralen en liep door in het geheel niet omkijkend. Toen ging ik herboren naar paviljoen Jabbok. Toen ik de ziekenzaal binnen kwam en geweldig blij was zei een patient spontaan tegen me wijzend op Frits Bungel een smid met een geweldige baard en fonkelende ogen die gauw konden vlammen van drift: dat is de man die Jezus aan het kruis heeft geslagen. Ja nou moediophouden zei Frits Bungel. De volgende dag liet ik me in een warenhuis vier keer in aan bidding op de grond vallen. Met magneten voelde ik dat ik me in aanbidding neer moest laten vallen. Een stem zei voortdurend laat je in aan bidding vallen. Dat had konsekwenties. Even later stonden witte broeders van de ggd met brancard klaar en reden me naar het ziekenhuis. Terwijl ik het ziekenhuis op een brancard door de gangen werd gereden verscheen het van blijdschap fonkelende gelaat

van Kuaolf Steiner me op eens terwijl zijn ogen een vulkanische liefdesgloed uitstraalden. Wie Rudolf Steiner begrijpt (Wetenschap van de geheimen der ziel) begrijpt alles. Toen ik deze volgende morgen naar Licht en Kracht per taxi werd gebracht zei God tegen me: Kom nou, IK laat mijn volk in kritieke ogenblikken niet in de steek.

CONGRES over PATIENTEN

Vijftien november was dan de stemming over de definitieve versie van het manifest over patiëntenrechten. Vorig jaar in de week van de psychiatrie werd het eerste congres over patiëntenrechten gehouden. Sindsdien zijn patiëntenraden en de congrescommissie bijna een jaar lang in de weer geweest: er werden nieuwe stellingen gemaakt en wijzigingen en aanvullingen op de al bestaande gegeven. Zo werd geprobeerd tot een gemeenschappelijk standpunt te komen waar de meerderheid van de gekkenbeweging achter kan staan. Dit leverde tenslotte 67 stellingen op, waarover nu gestemd werd of ze wel of niet in dit manifest zouden worden opgenomen. Patiëntenraden kregen als geheel tien stemmen, andere organisaties als Cliëntenbondafdelingen en "Gekken"krant kregen vijf stemmen, en daarnaast kon ieder persoonlijk stemmen. Dit manifest zal in de week van de psychiatrie, op 18 februari, aan de tweede kamer worden aangeboden.

DE STELLINGEN

Omdat het onmogelijk is ze allemaal te bespreken, zal ik over de belangrijkste stellingen iets zeggen.

- Een gedwongen opname blijft toegestaan, zij het met allerlei voorwaarden
- Er moet een commissie komen die toezicht houdt op medicijnen en de farmaceutische industrie moet worden genationaliseerd.
- Medicijnen die blijvend hersenletsel tot gevolg kunnen hebben (dit zijn alle neuroleptica werd verteld!) moeten bij de wet worden verboden. Er waren toch nog een aantal mensen die tegen deze stelling stemden !
- Eenzelfde verbod voor dwangmedicatie en electroshock. Eén patiëntenraad en zes mensen waren tegen dit verbod, de meerderheid voor. Ook het verbod op psychochirurgie leverde geen unaniem vóór op. Twee patiëntenraden waren hier tegen.

- De meeste patiëntenraden waren er tegen dat celisolatie wordt verboden. Deze stelling werd dan ook verworpen. Als argument voor handhaving van de isoleercel werd naar voren gebracht dat men zo af en toe behoefte heeft aan afzondering. Als je graag even alleen bent lijkt een gewoon kamertje me prettiger. Een eigen kamer bijvoorbeeld.
- Wetenschappelijke experimenten op psychiatrische patiënten moeten worden verboden.
- Patiënten hebben recht op evenlange vakantie als (andere?) werknemers. De stelling dat er onbeperkte vakantie zou moeten zijn werd verworpen, al waren zes patiëntenraden ervoor. (welke inrichtingen zouden dat zijn die hun patiënten zo naar vakantie doen snakken?).
- Arbeidstherapie die gelijksoortig is aan werk dat buiten de inrichting in het bedrijfsleven wordt gedaan, moet ook op gelijke wijze betaald worden.
- Er moeten meer projecten opgezet worden die het mogelijk maken dat 'verblijfspatiënten' (mensen die langer dan twee jaar zijn opgenomen) gaan wonen in van de inrichting onafhankelijke huizen in een dorp of stad. (alleen verblijfspatiënten, vraag ik me af?).
- De vraag of de leeftijd waarop de verpleging in de inrichting gaat werken omhoog moet leverde veel discussie op, Sommige mensen vonden het beledigend dat er 'mensen op hen losgelaten werden die nauwelijks uit hun broek waren geschoten', andere vonden dat oudere mensen net zo goed kippen zonder koppen kunnen zijn. Uiteindelijk werd besloten dat de minimum leeftijd

RECHTEN

20 jaar moet worden.

- De medische aanpak moet worden afgebouwd ten behoeve van een sociale aanpak.
- Er moet naar gestreefd worden alle psychiatrische inrichtingen zo snel mogelijk of te heffen. De hulpverlening moet van de inrichting verplaatst worden naar de mens in zijn of haar omgeving. Dit sluit niet uit dat iemand wanneer hij/zij haar behoefte aan heeft een bepaalde tijd z'n intrek kan nemen in een in zijn/haar omgeving opgericht 'behandelhuis' voor het volgen van een bepaalde therapie of voor opvang.

Als we nu zorgen dat de laatste stelling het eerst in praktijk wordt gebracht, dan worden de meeste andere stellingen ook overbodig!

MURW

Het was wel een hele klus om op één dag 67 stellingen te bespreken. Wij (willem en anja) hadden toch wat gemengde gevoelens over het congres, en kwamen er een beetje murw vandaan. Het ging er wel bureaucratisch en officieel toe. Natuurlijk is het moeilijk om een goede vorm te vinden, zeker als er over zoveel stellingen gestemd moet worden, maar we vonden het jammer daarom mensen die iets te vertellen hadden vaak snel, en niet altijd op een prettige manier, werden afgekappt door de voorzitter.

Wij vinden het heel belangrijk dat dit manifest er is gekomen, maar zouden het jammer vinden als de gekkenbeweging bureaucratisch gaat worden omdat ze serieus genomen wil worden. Laten we van politici en soortgelijke enge mensen leren hoe het niet moet, en zelf betere vormen proberen te vinden.

de wolkendanser

De grote val
waren het maar muizenissen
maar ik kwam onder de wielen
zonder beschutting
afgevallen van God
zonk ik weg in de diepte
de beken verstarde
de wolken weenden
ik ging ten onder
ziekten en leviathan
terwijl ik europa had kunnen redden
o meeslepende melodie
ik hoor je weer
na zoveel jaren
zo eenzaam en stil als de zee
diep verborgen in het vooronder van mijn
benauwdheid
zweef ik boven bergen en huizen
de stad tegemoet
Jahweh tegenkomend als zonnedans
vulkanisch lachend
minnekozend in ademende kracht
vleesgeworden woord
diep geworteld in de stilte
altijd onzichtbaar
en toch zich bij flitsen openbarend
stem van lagunen en roerdompen
branding van de indische oceaan
Slauerhoff heeft je bereikt
en het naar me overgeseind
Zijn laatste woorden waren
mededogen en profetie
Toen trok de kapitein van de zeeën zich
terug

DE RUIMTE OM GEK TE ZIJN

Als buitenlands correspondent van de "Gekken"-krant ben ik op weg om een tijdje op Mayfield Rd, één van de P.A.-huizen mee te draaien.

Daar aangekomen zie ik dat overal op de muren is getekend en geschreven. John, een van de bewoners blijkt dit kort geleden te hebben gedaan.

De medebewoners bezien de graffiti gelaten. Leon, de huistherapeut, probeert uit het gekrabbel wijs te worden. Hij meent in een tekening een navelstreng te ontdekken: misschien is John bezig met 'rebirthing': zijn geboorte opnieuw door te maken!

De aanleiding tot Leons bezoek was een briefje van Tommy. Deze houdt zichzelf al maanden opgesloten op zijn kamer. Aangezien hij de laatste week door niemand was gezien en ook geen antwoord gaf als er op de deur werd geklopt, was iedereen toch wel ongerust geworden. Ze hadden een briefje onder de deur doorgedruwd en nu was er dan antwoord: "met mij is alles OK".

filosofie

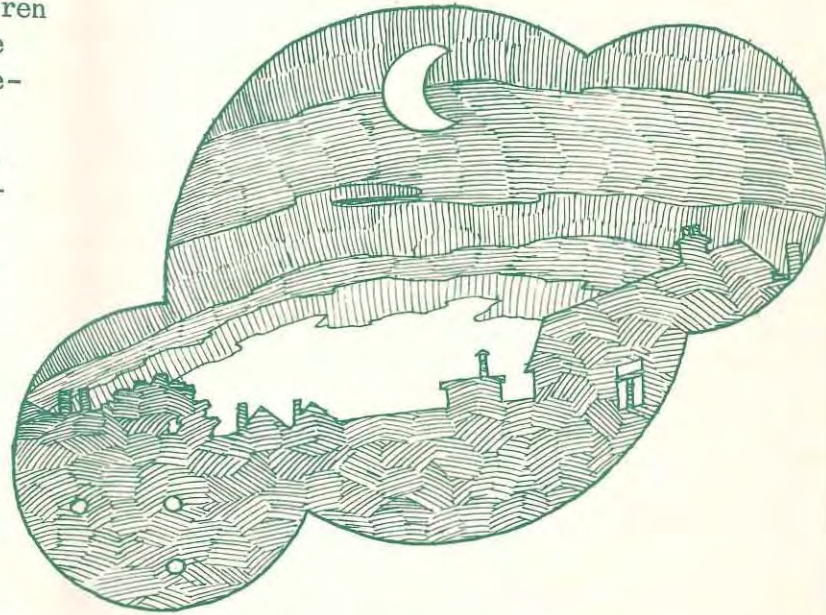
Het is de filosofie van de P.A. (Philadelphia Association) iemand zijn gang te laten gaan. Mensen, ook wanneer ze gek doen of misschien wel gek zijn weten zelf het beste wat goed voor ze is.

De P.A. is een klupje alternatieve deskundigen die al sinds jaren her enige huizen onder hun hoede hebben, waar mensen de mogelijkheid wordt geboden gek te worden. Dat wil zeggen te flippen, door te draaien, zonder gevaar voor I.B.S. Gek is goed en kijk maar wat je ervan maakt.

De bedoeling is dat de bewoners elkaar steunen (een soort zelfhulp dus).

Dat gebeurt vaak maar niet altijd, afhankelijk van de toevallige samenstelling van de groep. Van ex-Pa+ers hoorde ik verhalen van mensen die helemaal doordraaien en zo erg veel vergen van het inkasseringvermogen van hun huisgenoten. Het groepsverband dat juist daardoor ontstaan kan leidt ertoe dat soms ex-Pa-ers weer in woongemeenschappen bij elkaar gaan wonen.

Dat staat trouwens niet los van de grote woningnood die ook in London heerst. Samen kom je makkelijker aan een woning dan alleen.

huizen

Ook de P.A. zelf heeft het moeilijk om aan huizen te komen. Eén huis telt ongeveer 6 bewoners. Het zijn gewone woonhuizen in volksbuurten. Niks bijzonders aan te zien. Huurhuizen of kraakpanden, de meeste in de noordelijke sektor, waar de armoe zichtbaar is op een manier die je in Nederland niet kent. De P.A.-huizen moeten zichzelf kunnen bedruipen, subsidie is er niet. De P.A.-bewoners zitten echter niet slecht.

Ieder een eigen kamer, indien nodig is er ook iemand om te helpen bij het huishouden. Kosten inclusief voedsel f. 600, -- tot f. 2.000, -- per maand, afhankelijk van het inkomen. Als je in de bijstand zit krijg je 't helemaal vergoed.

Moeilijker is het voor mensen die weglopen uit een psychiatrische inrichting. Dan heb je in Engeland namelijk geen recht meer op een uitkering. Opvallend is dat er veel buitenlanders zitten in de P.A.-huizen. De faam van de P.A., en vooral van Laing, geldt vooral in het buitenland. Engelsen worden afgeschrikt door de negatieve naam die de P.A. daar heeft, als kritische opponent van de gevestigde psychiatrie.

therapeuten

Aan elk huis is 1 therapeut verbonden. Deze therapeuten krijgen hun opleiding binnen de P.A. Hiervoor moeten ze o.a. geruime tijd in een P.A.-huis wonen.

Een huistherapeut is eens per week bij de huisvergadering aanwezig. En in extreme situaties kunnen de bewoners een beroep op hem doen. Omdat ze voor deze bemoeienissen niet betaald worden, hebben de therapeuten daarnaast ander werk. Dit betreft vaak individuele therapie voor (ex-)bewoners, iets wat de oorspronkelijke opzet doorkruist. Therapie is steeds belangrijker geworden in de P.A. Aan de radicale opstelling t.o.v. de gezondheidszorg wordt weinig uiting meer gegeven.

Een meer politiek georiënteerde figuur als medeoprichter David Cooper heeft dan ook de P.A. verlaten. Voor nieuwe aanmeldingen is de huistherapeut mede-verantwoordelijk, maar de bewoners hebben het laatste woord. Duidelijke criteria zijn er niet. Soms, niet altijd, betreft het mensen die de engelse inrichtingen van binnen kennen. En het is daar nog een graadje erger dan in Nederland, met elektro shock als routinebehandeling! Deze mensen hebben dus een reden te meer om een plek te zoeken, waar men niet bang is voor gekte.

's Ochtends, na een rustige nacht, merk ik dat het huis vol ligt met veren. Eerst denk ik nog dat een van de katten een duif heeft gevangen. Nee, John heeft zijn hoofdkussen kapot gescheurd en is daarmee rondgerend. Dereck komt de troep in ogenschouw nemen. Heeft ie daar last van, als het zo'n rommel is? "Zeker wel", is het antwoord, "maar wat dan nog?" Op dat moment komt John binnen en verklaart plechtig: "Er is een tijd voor orde en er is een tijd voor wanorde".

mijn laatste gedicht

*ik mocht toch het typmaschien lenen
dus mijn handschrift is verdwenen
ik hoop voorgoed, zal ik u vertellen
want al die mooie witte vellen
die ik zelf nog zelfs moest aanschaffen
gebruik ik nu om ze af te blaffen
door ze te gebruiken voor van die mooie
puike schilderije, liefst rooie
over de 16 jaar psychiatrie
om ze dus te gebruiken zoals U zie
mijn ormacht uit te drukken
voor allen die er onder bukken
dat het ze niet zal lukken door te gaan
met zo'n gruwelijk mensenbestaan
van een leven vol leed en tranen
die zonder bewust te zijn een weg banen
door het aardse paradijs en de wijn
alleen is voor die heren
die al die sprookjes beweren*

De "Gekken"krant houdt er mee op. De patiëntenbeweging gaat door en u natuurlijk ook. Hieronder staan een aantal adressen, daarbij wellicht van nut kunnen zijn.

Aktie- en werkgroepen:

Kollektief van Landelijke Akties in de Psychiatrie

postbus 822, Arnhem.

Stichting Pandora, 2e Constantijn Huyghenstraat 77,
1054 CS Amsterdam, tel. 020-240400.

Cliëntenbond in de welzijnszorg

antwoordnummer 957, Den Haag, (postzegel niet nodig), tel. 070-4586, 95
Bea van 't Veen.

Wergroepen van de Clientenbond:

Wergroep Isoleer-Aktie: Jeanne Valkenburg, Vlielandstraat 19,
Amstelveen, tel. 020 - 433815,

Wergroep Publiciteit: (informatie en bestellingen): Gerrit van den
Brink, Postbus 33, 3734 ZG Den Dolder, tel. 030-787482; (sekretariaat)

Will Wolters, Schaepmanlaan 75, Almelo, tel. 05490-21341.

Wergroep Tussenvoorzieningen: Anneke van Baasbank-de Vletter,
Rector Frederiklaan 12, Heiloo (post Alkmaar), tel. 072-114981.

Wergroep Psychiatrische Inrichtingen: Frits Koetser,
Postbus 5437, Amsterdam.

Wergroep Registratie: Jan van Est, Gerard Doustraat 123 "",
Amsterdam, tel. 020-721581.

Wergroep Psychiatrie Regio Zuid: Detje de Bock, Gagelstraat 89,
5616 RP Eindhoven.

Inspektie voor geestelijke volksgezondheid:

Geneeskundige hoofdinspektie, Dr. Reyerstraat 8,
Leidschendam, tel. 070-209260.

Groningen, Friesland, Drente:

E, de Haan, Willemskade 23, Leeuwarden, tel. 05100-31428.

Overijssel, Gelderland, O-Flevoland:

J.E. Dolk, Pels Rijkenstraat 1, Arnhem, tel. 085-431021.

Noord-Holland, Utrecht:

C.F. Engelhart, Utrechtseweg 31, Zeist, tel. 03404-19832.

Zuid-Holland, Zeeland:

J. Dorsman, Ter Wee 4, Leiden, tel. 071-150526.

Noord-Brabant, Limburg:

E.C. de Graaf, Schubertsingel 32, Den Bosch, tel. 073-158343.

Wegloophuizen:

Haarlem, Haarlemmerliedestraat 21, tel. 023-335103.

Amsterdam, Keizersgracht 252, tel. 020-242949

Tijdschriften

Bulletin van de Cliëntenbond

redactieadres: postbus 13541, 2501 EM 's-Gravenhage.

Wij Eisen Geluk

postbus 1616, Nijmegen.

Het Narreschip

Bijlhouwerstraat 6, Utrecht

ADRESSEN OM IN JE OREN TE KNOPEN

KLACHTEN BUREAUS PSYCHIATRIE
ROTTERDAMSE adviesgroep psychiatrische
patiënten, 1e Middellandstraat 103
spreekuur: donderdag van 19 - 21 uur

Klachten- en informatieburo DEN HAAG
Wijkcentrum de Regenvalk,
Weimarstraat 69
spreekuur, woensdag van 19 - 21 uur, tel. 070-469543,
toestel 18.

Projektproeg psychiatrische patiënten GRONINGEN
Grote Kruisstraat 41-43, tel. 050 - 134707
spreekuur in Beileroord: woensdag 16.30 - 17.30

Wergroep Terecht houdt 2 spreekuren:
in HAARLEM: maandag 19.30 - 21 uur
p/a buro voor rechtshulp,
Wilhelminastraat 9, tel. 023-319029
(alleen tijdens spreekuur), ook kun
je schrijven naar postbus 6289, Haarlem

in NOORDWIJKERHOUT: maandag 19.30 - 21 uur
wijkcentrum Herenweg 9
Noordwijkerhout

Informatie- en Klachtenburo psychiatrie AMSTERDAM
Rozengracht 105
spreekuur: woensdag 17 - 19 uur, tel. 020 - 255956

Wergroep psychiatrie zuid EINDHOVEN
't Moefke, Rivierstraat 36
spreekuur: maandag 19 - 21 uur
dinsdag 10 - 13 uur
woensdag 10 - 13 uur
tel. 040 - 519256

Klachten- en adviesgroep psychiatrie UTRECHT
Lange Nieuwstraat 77
spreekuren: dinsdag 10 - 12 uur
donderdag 17 - 20 uur

ook kun je schrijven naar antwoordnummer 844, Utrecht
(je hoeft dan geen postzegel te plakken).

Het spreekuur van de wetswinkel in het Willem Arntshuis
is op vrijdag van 9.30 - 12 uur.

Wergroep psychiatrie BREDA
p/a J.A.C., Catharinastraat 7, tel. 076-222590

ONTNUCHTERING

Hier een stukje van ex-patient. Graag wil ik mijn gebeurtenissen na mijn ontslag vertellen.

Ik zou met ontslag gaan, via het arbeidsbureau een therap. plaatsing in mijn woonplaats Amsterdam, in een buurthuis (mijn opname-geschiedenis was bekend), ik wilde zo'n beetje de hele week meedraaien. Na twee maanden zat ik nog maar een halve dag per week bij de telefoon daar. Nog een tijdje geprobeerd bij de krant (zelfde buurthuis) daar was de serieusheid ook ver te zoeken, het leken wel een stelletje zolen bijelkaar, ik dacht bij mezelf ben ik daarvoor door een hel gegaan in het ziekenhuis om in deze achterbakse maatschappij terecht te komen?

Via een meisje hoorde ik dat ik mee kon helpen bij de krant weer in een ander buurthuis. Nou wat daar voor figuren zaten allemaal, namelijk studenten, wat een sfeer wat een sfeer, terrible. Iedere keer als ik er heenging dacht ik het zal wel beter gaan, maar ze bekeken me niet!!!! (Hierbij moet ik wel zeggen, mijn zelfvertrouwen was ver te zoeken in die dagen.) Ze waren slijmerig tegen elkaar, daar werd je misselijk van. Op een gegeven moment opgehouden daarmee.

Weer naar het arbeidsbureau, ja hoor ze hadden iets voor me, er werden vrijwilligers gevraagd in een uitleen-spiel-o-theek. En wat kwam ik daar weer tegen? de K.N.O. studentjes, dit keer alleen vrouwen (nou

één ding wat ik niet kan is met vrouwen samenwerken) maar ja toch maar proberen. Nu door die sfeer heen te komen was onmogelijk. Slijmerig tegen elkaar en jij als outsider kan de hort op.

Na een aantal weken dacht ik kappen met die handel. Op een avond las ik een stukje in de krant over de vrijwillige hulpdienst, (oudere mensen helpen met allerlei zaakjes) Aangemeld daar, nou het was een prima tijd moet ik eerlijk bekennen. Maar ja dat vult ook niet de hele week, na een aantal maanden gaat het je ook vervelen dat thuiszitten de meeste tijd in je uppie. Zodoende ben ik uit gaan kijken naar een baantje. Twee maanden na dit besluit had ik een baan. Maar je mist iets de aparte sfeer van het ziekenhuis waar ik twee jaar opgenomen geweest ben. De meeste mensen in de maatschappij praten meer over materiele zaken. De inrichting en maatschappij zijn zo verschillend van elkaar in vele opzichten en dat mis ik wel erg. En soms maakt het me verdrietig. Je komt bijna nieuw uit de inrichting in een verrotte maatschappij.

Ik zou hardstikke blij zijn als jullie dit willen plaatsen in de krant.

IMPRESSIES 3

Gekluisterd en uit balans

Je bent moe, uitgeput. Je ziet geen doel meer en je kunt bij niemand je geluk vinden. Het liefst viel je in een lange diepe slaap waaruit je als herboren wakker zou worden. Maar je kunt zelfs niet ontspannen gaan liggen en rustig wachten tot de slaap komt. Het is trouwens nog veel te vroeg om naar bed te gaan. Je moet denken aan de tijd dat je nog een kleine jongen was en soms voor straf vroeg naar bed moest van je ouders. Dát gevoel. Wat doe ik hier, vraag je bij jezelf, in dit kale kamertje zonder ramen met alleen maar een bed. Het is nog niet zo laat in de avond en vaag dringen van buiten geluiden door. Fluitende vogels, enkele hoge schelle stemmen, geroep gelach. Ergens hebben mensen plezier. Ver weg in het zelfde gebouw wordt een deur dichtgeslagen. Maar je zit hier in je kamertje. Eigenlijk zit je niet, je ligt, ook dat niet, je hangt doelloos schuin over het bed. Je hoofd en je voeten raken

bijna de grond. Je hele lijf lijkt een levende wichelroede, een pendel op zoek naar een evenwicht, een blijvend rustpunt. Maar je hebt geen rust. Uren ben je al bezig een juiste positie te vinden. Je hebt op je kop gestaan, languit op de vloer gelegen, tegen de dikke deur geschopt, met het matras de afmetingen van het kamertje nagemeten tot je er helemaal dol van werd. Je moest toch wat doen. Het houdt niet op. Steeds weer nieuwe gedachten begeleiden je onzinnige handelingen. Gelukkig zit het stalen ledikant vast aan de vloer, en nog stevig ook, want anders zou je er voor je gevoel eeuwig heden lang mee door het kamertje zeulen. Om de "volmaakte positie" te vinden. Je moet onderhand eens inzien dat alles al de "volmaakte positie" heeft. Langzaam moet de tijd verstrijken, maar hier merk je er weinig van. Hier lijkt deze wel stil te staan. Ze hebben zelfs je horloge afgenomen. Voor jou het belangrijkste kompas dat er was. Waar moet je je nou op verlaten? Gelukkig heb je je kleren aan mogen houden maar ongelukkig genoeg is dat feit weer bron van eindeloos schijnende aan- en uitkleedpartijen. Je trekt alle kledingstukken binnenstebuiten aan, dan weer enkele wel en enkele niet. Je wil alle "mogelijkheden" onderzoeken.

ILLUSTRATIE UIT DE ISOLEER

Iemand heeft gezegd, toen je het kamertje in ging, dat hij over "twee uur" water zou komen brengen. Maar wat betekent in Godsnaam hier "twee uur". Af en toe is je idee van aardse tijd helemaal weg. Alles lijkt zo bitter lang te duren, het lijkt alsof de tijd langzaam stil zal gaan staan, dan zul je altijd blijven waar je nu bent en je voelen zoals je je nu voelt... de hel kan helemaal niet erger zijn, dus dit is de hel... als ik hier nog uitkom, denk je, dan mag ik dit niet vergeten.

Intussen lig je maar te hangen en te draaien en duizenden domme gedachten draaien door je kop, je ziet scherpe beelden uit je kindertijd, gezichten, waar ze allemaal vandaan komen, je weet het niet. Je verlangt naar het water, en dat iemand komt.

Je weet niet eens hoe alleen je wel bent, en daarom kun je met aandacht voorlopig nog niets doen. Het is onmogelijk om uit deze ongeweten eenzaamheid te ontsnappen. Als je hier uitkomt, dan ben je een ander geworden. En je laat een dode achter. Helaas zullen nog veel mensen tot het einde der dagen deze dode moeten bezoeken. Weinigen keren er nog van terug. Je mag wel van geluk spreken.

Dan zie je even twee rustige ogen langs het raampje in de deur scheren, gerammel van een sleutelbos maakt een eind aan je meditatie en de hele wereld, de aarde, de bomen, de dieren, de mensen vallen mét de glanzende kan water in de hand van de verpleegster het kamertje binnen. Er is geen liefde, aandacht, alleen water en iemand die het komt brengen. Voorlopig is dat genoeg. Moet dat genoeg zijn. Je beseft dat de zware deur als de deksel van een lijk is geopend. Je kunt helemaal uit jezelf treden. Je kunt almachtig veel. Je hebt eens aan je eigen wasbleke geraante zitten peuteren terwijl het wit van je hersenen als een groot stuk kantwerk op de vloer van het kamertje lag. Blijkbaar is er buiten het lichaam nog wat. Je hebt voor de wereld te diep in jezelf gekeken. Daar zie je de opeenstapeling van de schepselen, van virus tot homo sapiens, dat ben je allemaal. Maar voor je alledaagse bewustzijn is dat veel te veel om te verwerken. Alle ellende en misdadigheid zie je op één plaats en totaal. Is het gek, dat je dan een beetje buiten zinnen bent?

"Hier" zegt het meisje. "Ik heb hier te drinken". Je verstaat het niet! Wat voor taal zou ze spreken? Je hoort de geluiden uit de mond komen maar je kunt er nauwelijks betekenis aan hechten. Je verstaat niets als "kinkele"

NIEUWE PSYCHIATRISCHE INRICHTINGEN: NIEUWBOUW

Regelmatig worden er al of niet in de tegenwoordigheid van staatssecretaris mevrouw Veder-Smit nieuw gebouwde of gerenoveerde paviljoens geopend.

Vrijwel iedere inrichting is bezig met het maken van nieuwbouwplannen of het uitvoeren daarvan. Het kollege voor Ziekenhuisvoorzieningen onderzocht in 1978 alle gebouwen van de 41 inrichtingen op bouwtechnische aspecten en functionele bewoonbaarheid. Uit hun rapport (1978) blijkt dat bijna de helft van de paviljoens en andere gebouwen niet meer bruikbaar is.

Sinds het verschijnen van dit rapport is de situatie al weer voor 'n deel gewijzigd.

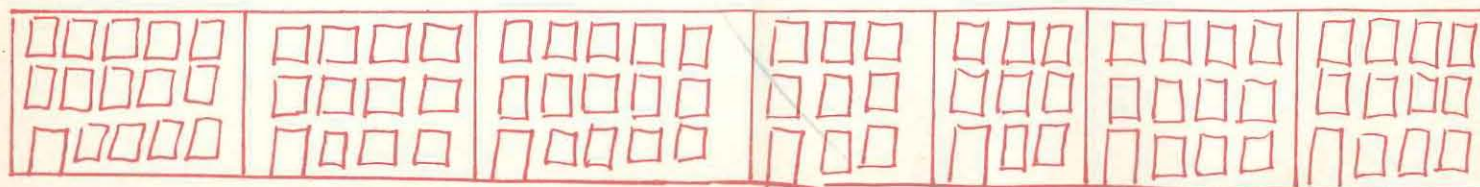
Naast deze bouwactiviteit bij de bestaande inrichtingen zoekt het van de berichten over nieuw te bouwen Algemene Psychiatrische Ziekenhuizen, met alles er op en eraan. Vaak betreft het een nieuwe inrichting ter vervanging van een aantal bedden van een oude inrichting. Maar ook zullen er als alles doorgaat nieuwe inrichtingen verschijnen, die een zogenaamd tekort aan plaatsen in bepaalde regio moeten opvullen.

Voor Zuid-Holland is er een nota "Planning van intramurale psychiatrische voorzieningen in Zuid-Holland" verschenen. De planning beoogt een betere herverdeling van het aantal beschikbare bedden (ze heeft dat nog steeds) in de provincie. Bij de herverdeling en spreiding zal o.a. gestreefd worden naar betere accommodatie, minder massale instituten, meer specifieke soorten behandelingen en voorzieningen dicht bij het woonmilieu van de patiënten.

Volgens dit plan zal bijvoorbeeld de regio Rotterdam over 2967 bedden moeten gaan beschikken. Het Delta ziekenhuis (1000 bedden) zou worden gesplitst: het oude Delta in Poortugaal houdt 500 bedden en er komt een nieuwe inrichting van 440, waarvoor als bouwplaats Ridderkerk wordt genoemd. In de sub-regio Nieuwe Waterweg-Noord komt dan nog eens een nieuwe inrichting van 300 bedden, Vlaardingen en Schiedam zijn hiervoor genoemd. Deze 300 bedden zouden dan afgaan van de capaciteit van het Sint Joris Gasthuis in Delft. Ten slotte is er een al wat verder gevorderd plan om in Capelle a/d IJssel een inrichting te bouwen (400 bedden). De Sint Bavo, die veel patiënten opneemt uit de regio Rotterdam, zal voor 'n deel hierheen verhuizen. Samen met nog een aantal bestaande klinieken in Rotterdam zelfs voor o.a. jeugdpsychiatrie en verslavingsproblemen zal dit totaal de 1697 bedden opleveren voor de regio Rotterdam.

Op andere plaatsen in ons land zullen nieuwe inrichtingen verrijzen die minder gepaard gaan met inkrimpingen elders. Het psychiatrisch ziekenhuis voor Zeeland nabij Goes is daar een voorbeeld van. Met de bouw van deze inrichting, bestemd voor 200 (later mogelijk 300) patiënten is al een begin gemaakt. Het hele geval gaat zo'n 50 miljoen kosten. Opvallend is dat deze inrichting, samen met zijn toekomstige buur het Streekziekenhuis Bevelanden, binnen een straal van 15 kilometer van de kerncentrale Borsele komt te liggen. Goedkope grond? Gekken en zieken zijn toch al afgeschreven, of toeval???

Een ander opmerkelijk feit is, dat de nieuwe inrichtingen in steden worden gesitueerd. Zo zijn er plannen voor Tilburg, Nijmegen, Amsterdam, Enschede, Gouda, Dordrecht en Zwolle. Van de laatste zijn de plannen overigens onlangs afgekeurd. In het boek: "Gekkenhuizen, gids voor zenuwlijders en zinlozen", van de Werkgroep Dag van de Psychiatrie, dat medio februari verschijnt, valt hier meer over te lezen (zie elders in dit nummer). Wat maakt het aantrekkelijk voor een stad een inrichting binnen zijn muren te hebben? Of is men er eindelijk van overtuigd dat gekken niet meer ver weg in de bossen gestopt dienen te worden?

HTINGEN: NIEUWBOUW OP EEN OUDE GEDACHTE

In het algemeen kan gesteld worden dat achter deze plannen de gedachte zit van een betere regionale spreiding van opname mogelijkheden voor psychiatrische patiënten en het streven naar kleinere inrichtingen van rond de 300 bedden.

Echter deze nieuwe voorzieningen worden grotendeels gebouwd op de oude gedachte dat gek zijn een ziekte is, die behandeld en genezen dient te worden dat dit bovendien grootscheeps aangepakt moet worden (300 bedden is 300 te veel).

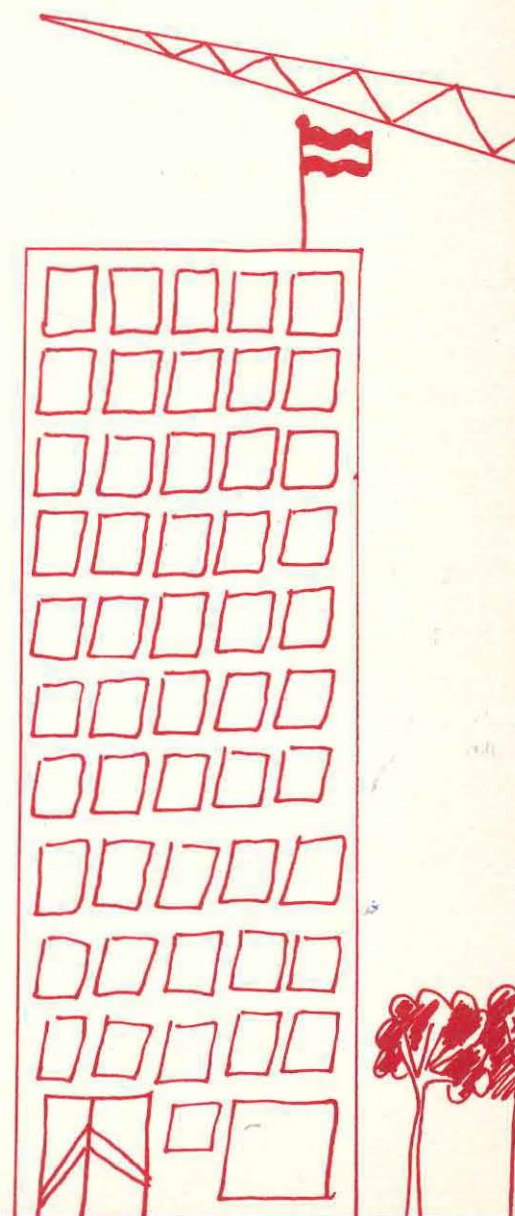
Een aanpak die losstaat van de omgeving die veelal maakt dat iemand gek wordt, Het wordt daarom hoog tijd dat er ook door overheden wordt nagedacht over echte alternatieven voor de oude inrichtingen. En dat zij nu eens eindelijk luisteren naar de ideeën over veranderingen in de psychiatrie die de laatste 10 jaar overal te horen zijn. Wat dat betreft zijn er ook voorbeelden te vinden in Italië, waar onder invloed van de Democratische Psychiatrie, hulpverleners, politieke partijen en vakbonden samenwerken aan de opheffing van de inrichtingen. Daarvoor in de plaats werken zij aan kleine gezondheidscentra in de wijken en huizen waar kleine groepen patiënten leefgemeenschappen vormen.

Zijn wij daar in Nederland nog niet aan toe? Is de renovatie en nieuwbouw op de oude terreinen en de bouw van nieuwe inrichtingen nu werkelijk goedkoper dan een wat kleinschaliger oplossing? Of moet het gezocht worden in de winst van de bouwondernemingen, de zo begeerde werkgelegenheid en het trage overheidsapparaat dat achter de maatschappelijke ontwikkelingen aanhobelt en initiatieven tot veranderingen negeert? In de belangengroeperingen en actiegroepen binnen de 'gekkenbeweging' wordt er in elk geval wél nagedacht over alternatieven.

Het is van belang dat dit meer en meer gestalte krijgt. Eén van de onderwerpen waarin men zich zal moeten verdiepen is de aanwas van bouwactiviteiten. Om deze krities te volgen en zo mogelijk een halt toe te roepen wordt in de "Week van de Psychiatrie" getracht een werkgroep 'Nieuwbouw' in het leven te roepen.

Belangstellenden voor deze nieuwe werkgroep worden uitgenodigd op 21 februari op het festival in de Mozes van Aäronkerk te komen, daar wordt de eerste bijeenkomst van de werkgroep gehouden.

Elke eerste paal die staatssecretaris Veder-Smit de grond in heit is er één te ve

VROUWENTHUIS

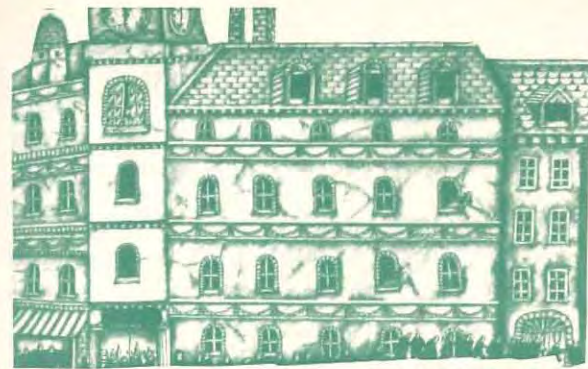
Dit is de naam die wij voorlopig bedacht hebben voor een vrouwen opvanghuis. Sinds enkele weken zijn wij met ons viertjes, margo, freddy (vrouw), tessa en teja aan het praten over hoe slecht vrouwen in psychiatrische inrichtingen, therapeutische centra, zelfs in de z.g. 'vrouwen-opvanghuizen' 'behandeld' worden. Vooral tessa heeft daar heel wat ervaringen mee. Verder kent ieder van ons de angst om zover door de draaien, dat je de greep over jezelf verliest, weg moet uit je vertrouwde omgeving en als enigste oplossing (die geen oplossing is) weg moet naar de vrouw-viandige inrichting. Dat het vrouw-viandig is, zien wij wel uit het volgende voorbeeld:

een vrouw, in groepstherapie, die begeleid werd door een psycholoog en 2 verplegers kreeg te horen van alle drie dat ze best van neuken hield. Dit zeiden ze nadat die vrouw een advertentie had gezet voor een kamer, waar alleen alleenstaande mannen op afkwamen, die zo nodig moesten. Ze werd hier bang van, praatte erover en dit was g.v.d. hun reactie.

En wat te denken van: "trek toch eens een leuke jurk aan", "Maak je toch eens aantrekkelijk", "Je moet niet zo agressief zijn, daar houden mannen niet van".

Kortom in een inrichting etc. wordt ook heel hard gewerkt om een vrouw aan te passen aan datgene wat mannen van vrouwen willen, wat ze kunnen gebruiken.

Nou wat meer over onze plannetjes. We weten het allemaal nog lang niet, wat het moet gaan worden. Een ding weten we al heel zeker: we hebben geen zin om een nieuw hulpverleningsinstituut te worden of in te spelen op behoeftes die deze maatschappij schept. We willen een thuis maken waarin we voor onszelf bezig zijn, samen met andere vrouwen, knokken tegen instanties, psychologen/psychiaters. Laten zien hoe anders kan.

Vaak als je met vrouwen praat blijkt dat je lang niet zo maf bent als je zelf denkt, dat niet alleen jij er last van hebt. Het is dan ook belangrijk om op zoek te zijn naar de gemeenschappelijkheden, dus uit de individuele sfeer. Dat maakt je sterker !!!

Vanuit wat hierboven staat rekenen we gelijk af met deskundigheid. Deskundig zijn we omdat we vrouw zijn, niet omdat we een bepaalde opleiding hebben.

Het huis staat open voor vrouwen die anders in een inrichting komen, weg willen uit een inrichting, een poosje tot rust willen komen, genoeg hebben van therapieën gedoe, en er voor kiezen om samen met vrouwen iets aan hun situatie te veranderen.

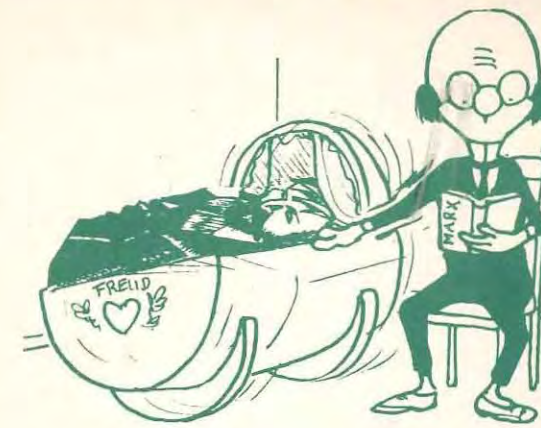
Al pratende krijgen we steeds meer vragen, b.v. hoe ga je met je eigen problemen om hoe voorkom je dat je zelf toch weer een soort hulpverleenster, hulpvraagster wordt, ga je er wonen of niet, en dan nog het geld, een huis, en andere vrouwen die het mee willen opzetten.

We hebben dit stukje geschreven omdat we natuurlijk in de eerste plaats wat van ons willen laten horen, maar ook hopen we op een heleboel reacties, suggesties, en wat actieve vrouwen !!!!

Tessa, Tolhuis 78-33 in Nijmegen

Tel.: margo 080-236680

Tel.: freddy en teja 080-237247.

PROFESSOR PI

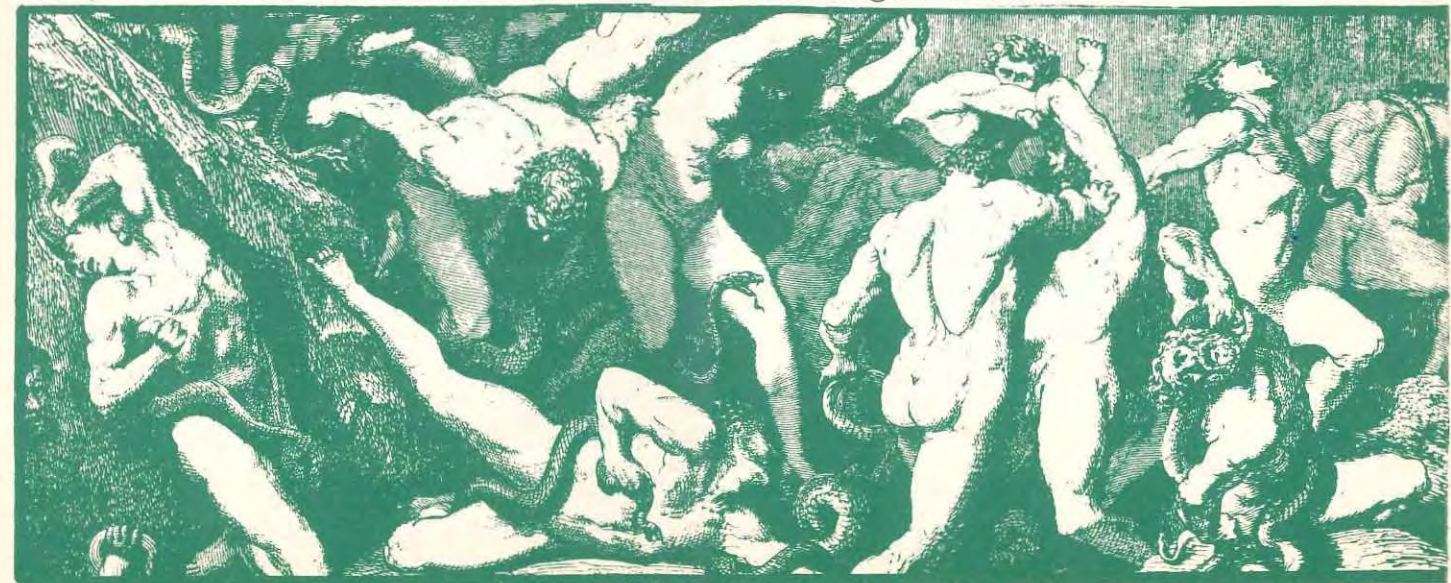
DOET AAN ANTIPSYCHIATRIE
(zelfhulp uit de broekjes & bladen!)

Professor Pi.

Op 2 jan. '55 maakten de Parool-lezers voor het eerst kennis met de vondsten van de hooggeleerde Pi (van Bob vd Born & Uitg. Lambiek). De kleine professor, die aanvankelijk genoeg te stellen had met zijn eigen verstrooidheid, ontwikkelde zich in de loop der jaren tot een aandachtig toeschouwer in een steeds absurdere wereld. In een maatschappij die zich steeds meer richtte op consumptie, werd hij de meester van zelfhulp met apparaat en mechaniek. Voor de sympathieke uitvinder bleef geen deur gesloten, zelfs niet in de psychiatrie. Wij hebben Prof. Pi bereid gevonden een vaste rubriek in de Gekkenkrant voor z'n rekening te nemen. Hij zal de lezers op de hoogte houden van z'n nieuwste bevindingen - in Vakliteratuur en Laboratoria - op het gebied van Zelfhulp en Antipsychiatrie. Dit keer aandacht voor de "sektegekte".

SEKTEGEKTE.

Dit verschijnsel is nogal in opspraak. Inpak-praktijken en belastingontduiking van de Scientologen-kerk ontmaskerd door de Ombudsman. Bhagwan, TM en Hara Krishna verketterd door NCRV-sektariër Sipke v.d. Land. Pinkstergemeentevolgelingen wachten vastend op het Einde der Tijden in een flat in Harderwijk. Wat op het eerste gezicht sympathieke zelfhulp lijkt voor mensen die het niet meer zien zitten, blijkt in de kortste keren pure verslaving, chantage en hersenspoeling van de volgelingen. In het belang van wie? Dat blijft altijd duister! En het is hardstikke moeilijk daarna weer op je eigen poten te vertrouwen. Heb je ervaringen met Sektegekte? Schrijf ze naar de Gekkenkrant. Er is zelfs een 2e-kamer-commissie om alle klachten te onderzoeken: Binnenhof 1A, Den Haag. Kai Köllen schreef er een leerzaam boekje over: "Jeugdsekten in Nederland". En een ex-verslaafde ontvluchtte het afkickcentrum van de Jezus-people in Kloosterburen, vertelde z'n ervaringen aan het Nieuwsblad van het Noorden, en zoekt nu medestanders voor een actiegroep (JAC-Groningen, Zuiderdiep 17). Hier vechten sekteleiden met elkaar, om de onderlinge hiërarchie te bepalen, en met de Worm van het Kwaad in hun eigen Ziel:

DE GEKKENKRANT OP LICHT EN KRACHT

Een aantal maanden geleden werd onder de bewoners van Licht en Kracht een enquête gehouden over de Gekkenkrant. De bedoeling was te kijken in hoeverre de Gekkenkrant nog aan zijn doelstellingen beantwoordt. Deze werden als volgt omschreven: Het doorbreken van het isolement van bewoners van psychiatrische inrichtingen; hen de mogelijkheid te bieden hun ervaringen onderling uit te wisselen; verder voor bewoners van belang zijnde informatie aan te bieden.

De voorbereiding en uitvoering van de enquête werd gedaan door mensen van de bewonersraad in samenwerking met JAC, Groningen. Het aanvankelijke motto "Bent u ook zo ontevreden over de Gekkenkrant?" werd gewijzigd in: "Wilt u ook een Gekkenkrant die u graag leest? En een vraag werd geschrapd: "Kunt u zich herinneren dat er bij u op de afdeling iets gebeurde waar u het niet mee eens was"?

Alle afdelingen van Licht en Kracht werden bezocht. In totaal werden 29 formulieren ingevuld.

De belangrijkste vragen en de antwoorden erop volgen hieronder:

- 17 mensen zeiden de krant wel eens te lezen en 7 nooit.
- Als reden van het niet lezen zei men dat de krant niet voorhanden was op de afdeling.
- Op de vraag naar een oordeel over de naam Gekkenkrant kwamen 16 negatieve reacties, zoals: "absurd", "niet juist, we zijn niet gek", "niet terecht, het is minderwaardig", "vrij negatief", "wordt je voor gek verklaard vind ik zelf". En daarnaast 8 positieve reacties: "kort maar krachtig", "goed", "juiste benaming".
- De inhoud vond men meestal "matig" of "redelijk", de woorden "goed" of "slecht" werden weinig gebruikt.

- Gevraagd naar stukjes uit de krant die mensen goed hadden gevonden, zei men: "gedicht", "kommentaren van patiënten", "psychiatrie internationaal".
- Gevraagd naar slechte stukjes wisten de meeste mensen zich niets te herinneren, als "de psychiatrie wordt te negatief belicht".
- Slechts 2 mensen zeiden ooit een stukje naar de Gekkenkrant ter publikatie te hebben opgestuurd, 23 maal zei men van niet.
- Op de vraag "Zo nee, waarom niet?" kwamen antwoorden als: "geen inspiratie genoeg", "omdat mijn klachten erg moeilijk zijn", "nooit de behoefte toe gehad", "daar durf ik me nog niet aan te wagen" of "kan ik wel eens doen".
- 10 mensen zeiden op de afdeling wel eens over de "Gekken"krant te praten, 15 mensen zeiden van niet. In 6 gevallen was men hierdoor ook aan de praat geraakt over zijn eigen ervaringen.
- Suggesties ter verbetering van de "Gekken"krant waren: "verandering van naam", "ook positieve dingen", "laat de mensen eens zien waar we zitten, ook de isoleercellen".

De mensen van het JAC Groningen zeiden achteraf ook nog:

"Twee zaken vertekenden de resultaten: inkonsekvent beantwoorden, en het verschil in wijze van invullen, soms individueel, soms groepsgewijs.

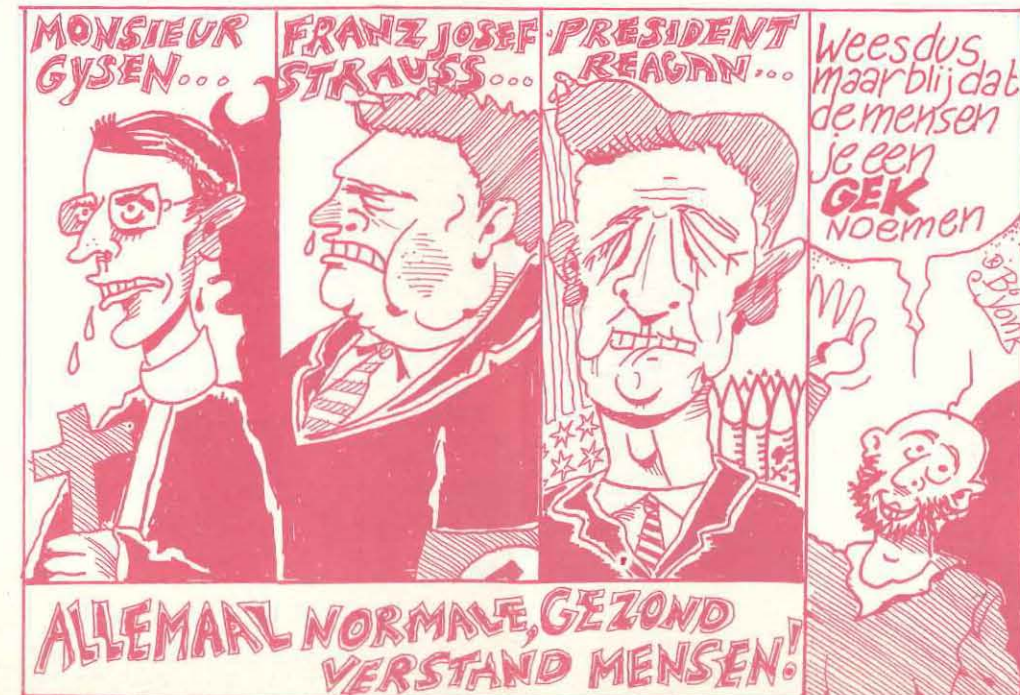
Verder vallen de volgende uitkomsten op: De meerderheid leest de "Gekken"krant. Vooral de naam roept duidelijke reacties op. Er is weinig behoefte zelf stukjes te schrijven.

Uit gesprekken met bewoners blijkt dat ze vaak de tendens van de "Gekken"krant te negatief vinden.

Een belangrijke doelstelling lijkt voorbijgestreeft te worden: slechts weinig bewoners raakten door de "Gekken"krant aan de praat over hun eigen situatie.

K.Z=VOGELVRIJ VERKLAARD

Hoe erg dit is voor de persoon die dit treft is gauw onder woorden te brengen. Ten eerste sta je genoteerd in de trommel van Psyche 2000, het registratie toestel van allen, die gek zijn verklaard. Dan kun je niet emigreren, want in het nieuwe vaderland willen ze geen gekken. Ook alle experimenten van psychiatrische ziekenhuizen kunnen worden toegepast, inclusief elektro-shocks, max. 60, want anders ga je kapot. De termijn van behandeling kan eindeloos zijn. Militaire dienst is ook taboe voor deze groep en het rijbewijs haal je voorlopig ook niet. Werk je op een sociale werkplaats dan mag je ook niet te vaak ziek zijn want anders komt je uitkering in gevaar, en de psychiater raakt geïrriteerd en je moet keurig naar de pijpen dansen van de ambtenaren en de overheid. Vaak word je in de maatschappij gekontroleerd door de Geestelijke Volksgezondheid die alles nagaat en eventueel ingrijpt, als de patient vreemd doet of onaangepast. Alleen de kruiwagen van een invloedrijk man kan werk bieden, want je bent een vreemde vogel. Ook al gaat het naar jouw weten goed, ze blijven je volgen tot de kist, want de hulpverlening gaat nooit verloren. Gek-zijn is een ziekte die steeds als een boze geest door het heelal fladdert. Je kunt dan ook doen, wat je wilt, je blijft een satanskind van de vulkaan (= maatschappij) die z'n woede en ellende uitblaast in de vorm van gloeiende lava en asregens. Doktoren zijn op de universiteit al geprogrammeerd met de bestaande rotzooi en wij moeten ons leren aanpassen.

ODE AAN 'T PSYCHIATER-SCHUIM

Nóóit is 't goed
groot onrecht te laten bekliven
Als zelfs Justitia er niets aan doet
moet je er fel over blijven schrijven.
Veel psychiaters zijn even verraderlijk
vals
als radio-actief schuim op 't water.
Ze pletten zielen onder hun macabere wals
En dan die dossiers van zo'n Gelaarsde
Kater!
Hoe goed ken ik nu 't psychiater-alfabet
en al 't Freud-schuim in dossiers en
archieven.
Smaad, haat, laster en leugen van A. tot Z.
En dát zijn hun (hippocratische "geloofs-
hypocriete brieven"
Door zoveel overdoses psychiater-schuim
werd ik een felle schuimbekkende merrie.
Géén schuimketting * houdt mij meer on-
der de duim.
Ik snuif, bries, hinnik, sla en schop
herrie.
Zo borrelt mijn magma uit mijn pen;
mijn piep-, jank- en woede-schuim; schar-
laken-rood.
'k Volhard onverdroten, daar ik de urgen-
tie ken.
Pur-sang zal nóóit sterven in de psychi-
ater-goot!
In 't hartje van ons lage land
Psychiater-Kollektief: "t Mis-verstand".
* schuimketting= mondketting van een
paard

VENRAY SPREEKT ZICH UIT

Tussentijds onderzoeksverslag van de enquête over de naam "Gekken"krant, gehouden onder patiëntenraden.

Het bestuur van de bewonersraad van St. Servatius te Venray, heeft een onderzoek gehouden over de naam de "Gekken"krant.

Door hen werd een enqueteformulier met begeleidende brief verzonden naar zo'n 60 psychiatrische centra en ziekenhuizen met psychiatrische afdelingen.

Tot op heden zijn er door hen 16 formulieren terugontvangen, waarvan de resultaten zijn verwerkt in een voorlopig onderzoeksverslag.

In de 16 psychiatrische ziekenhuizen/centra samen werd het formulier ingevuld door 360 mensen, het aantal van de mensen die niet mee wilden doen was 162.

Voorstanders van de naam

"Gekken"krant	: 41	(11%)
Tegenstanders	: 310	(86%)
Niet voor, maar ook niet tegen	: 5	(1%)
Blanco/geen mening	: 4	(1%)

Enkele bijvermelde opmerkingen:

- Wij vinden de "Gekken"krant leuk en hopen maar dat hij blijft verschijnen.
- De titel: "Gekken"krant is niets aanstootelijks wat het woord tussen aanhalingstekens betreft.

- In onze raad 6 voorstanders en geen tegenstanders, omdat in onze raad geen bezwaar bestaat over de naam
- De naam "Gekken"krant suggereert alsof alle patiënten abnormaal zouden zijn.
- Het merendeel van de patiënten vindt de naam onprettig aandoen.
- Naam is ook hier discutabel.
- Omdat wij het unaniem het er niet mee eens zijn met de naam van de krant. En niet alleen in woord maar ook in daad dat tot uiting willen brengen.
- Wij denken dat veel mensen de krant niet lezen juist omdat hij zo heet. De krant interesseert hun wel, ook begrijpen ze wel de reden van zo'n naamgeving- en daar zit ook wel wat in.
- De naam "Gekken"krant komt erg vreemd over en de bewoners willen deze graag veranderd zien.
- Omdat de naam bij de meeste onaangenaam overkomt. Iedereen hoeft het toch niet eens te zijn met deze redactie.
- Bij bewonersraad Venray zelf was 1 voorstander, omdat deze het een moderne progressieve naam vond en geen andere wist te bedenken. De rest, het merendeel was tegen de benaming. Omdat men het letterlijk ziet en niet figuurlijk.

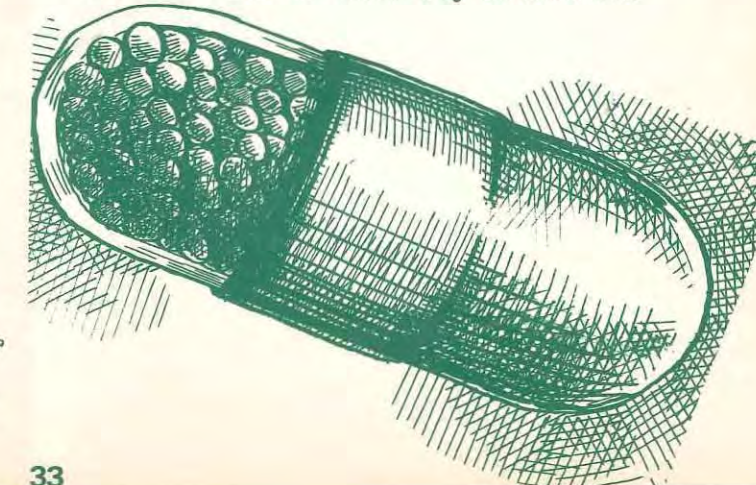

andere reden steeds sneller te "slecht" bevonden worden voor de therapeutische gemeenschap (b.v. mensen die zich wel eens agressief uiten, om maar iets te noemen). Zo'n drempelverhoging vindt

Het is bekend dat er binnen de hedendaagse psychiatrie nog steeds (meer of minder ernstige) "fouten" voorkomen. Men is geneigd dergelijke "fouten" veel eerder te verbinden aan de "ouderwetser" dan aan de "modernere" instituten van vandaag. De "ouderwetser" psychiatrie ondervindt nogal eens, wat dit betreft, de "last" van haar verleden: over het geheel genomen heerst er een afschrikwekkend beeld van de "allervroegste" psychiatrie. Hierdoor gebeurt het dan wel eens dat de meer ouderwetse "psychiatrie van vandaag bijvoorbeeld veroordeeld wordt. Daarnaast bestaat natuurlijk veel terecht kritiek. Hiermee in verband staat dat de "modernere" psychiatrie veel minder bekritiseerd wordt: alsof ze bijvoorbeeld "goed" bevonden wordt. Het lijkt overigens wel of er tussen "modere" en "ouderwetse" psychiatrie, nog steeds geen middenweg bereikt is, ondanks enige samenwerking tussen beiden. De vraag is of zo'n middenweg persé door samenwerking bereikt moet worden, misschien zijn er andere mogelijkheden. Zelf heb ik twee jaar ervaring gehad met een therapeutische gemeenschap, met een "modernere" vorm van psychiatrie dus. Ik ben van mening dat er grove "fouten" gemaakt zijn die ik vermelden zal om te tonen dat er binnen de "modernere" psychiatrie ook ernstige "fouten" gemaakt kunnen worden, al is de manier waarop anders. Ook wil ik erop wijzen hoe belangrijk ik het vind dat zowel de "klassieke" als "moderne" psychiatrie eens wezenlijk voor een middenweg zorgen, met of zonder elkaar. Er zijn tegenwoordig "klassieke" instituten die b.v. een therapeutische gemeenschap opbouwen maar is de "modernere" psychiatrie ook bereid iets van de "ouderwetser" instituten van nu te leren? In de therapeutische gemeenschap waar ik verbleef werden bepaalde "drempels" steeds hoger, waardoor steeds meer mensen zullen afvallen of niet eens "binnen" komen. Mensen die om de een of

ook plaats binnen de gemeenschap. Diezelfde mensen (te "slecht" voor de therapeutische gemeenschap) worden nogal eens te "goed" bevonden voor de meer "klassieke" instituten. Vanwege het ontbreken van een tussenvorm kunnen deze mensen moeilijk terecht. Zolang deze vorm nog niet bestaat, vind ik dat je als gemeenschap een elitair, onverantwoord beleid hanteert. Door de drempels te verhogen zullen er steeds meer "randfiguren" komen die tussen de wal en het schip vallen.

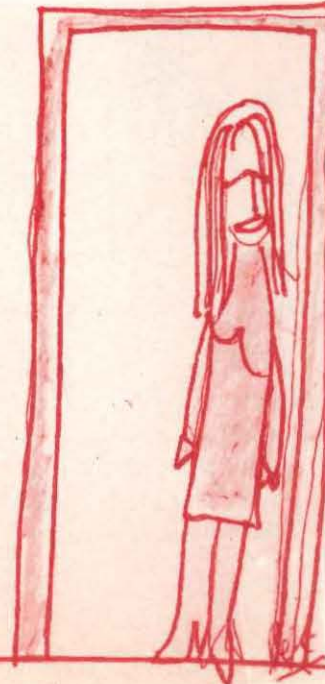
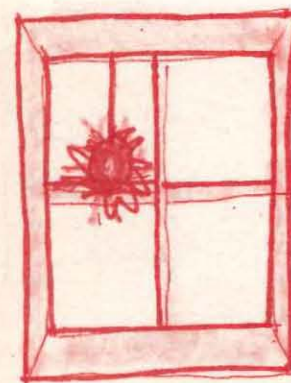
Van 5 juni '78 tot 8 juli '80 ben ik klinisch opgenomen geweest op de "Oosthoek" in Limmen, een therapeutische gemeenschap die, zoals de meeste, groepsgericht werkt. Om niet al te erg uit te weiden vermeld ik dat na 1½ jaar behandeling ik nog steeds niet mee kon komen op de Oosthoek: ik was een randfiguur, na een jaar een "geaccepteerde" uitzondering. De behandeling als zodanig sloot niet aan, m'n "problematiek" werd er niet minder op. Ik was wel gehecht geraakt aan de Oosthoek en zag niet objectief dat ik niet "goed" zat daar. Een staf verwijt ik dat men nooit iets ondernomen heeft om me dit bijtijds onder ogen te laten zien. Hoewel alles vanuit jezelf moet komen vind ik dat je van een behandelteam best enig inzicht verlangen mag. Na 1½ jaar (18 nov. '79) pleegde een vriendin van mij zelfmoord op de Oosthoek. Ik was er nauw bij betrokken:

had haar o.a. gevonden. 21 nov. '79, drie dagen later, werd na een lange stafvergadering besloten o.a. mij naar het nabijgelegen psychiatrisch centrum "St. Willibrord" te Heiloo te sturen. In de bewonersbijeenkomst van die dag werd dit meegedeeld door de "Chef de Clinique", dhr. P. Jonker. Zowel bewoners als ik werden erdoor overdonderd zodat er van reactie nauwelijks sprake was. De Willibrord zou de behandeling totaal overnemen. Gezien de panieksituatie die zo'n zelfmoord teweegbrengt en gezien het feit dat "fouten" maken menselijk is, heb ik nog steeds begrip voor dat besluit op dat moment. Mijn kritiek is dan ook veel meer dat de staf me helemaal niet begeleid heeft bij zo'n grote overgang. Het feit dat ik na 1½ jaar, binnen twee uur, bepakt en letterlijk bezakt, weggerukt werd uit m'n omgeving heeft me veel moeite gekost. Op de gesloten afdeling van de Willibrord voelde ik me erg verlaten. Het contact met de Oosthoek in die dagen moest voornamelijk van mij uitgaan: men hield zich erg afzijdig om de een of andere reden. Wel vind ik het "discutabel" dat de "moderne" psychiatrie in geval van overmacht een "patient" binnen een dag naar een psychiatrisch centrum sturen kan. In zo'n situatie verdwijnt elke ideologie en doet men maar al te graag een beroep op de "klassieke" psychiatrie. Ik vind zo'n oplossing nogal eenvoudig en de mogelijkheden binnen de Oosthoek op "moeilijke" momenten te beperkt wat ik een gebrek vind van een dergelijk "modern" systeem. Niet alleen op "moeilijke" momenten maar ook voor "moeilijke" personen zijn tijdens de behandeling de mogelijkheden te beperkt.

Misschien moet de "moderne" psychiatrie eens wat meer "concessies" doen t.a.v. de "klassieke" psychiatrie door b.v. bepaalde methodes uit die "klassieke" psychiatrie over te nemen en in te passen in hun "moderne" systeem. Het gevolg is volgens mij dat een grotere groep geholpen kan worden binnen zo'n gemeenschap. In ieder geval is er dan een middenweg. Die groep die namelijk nu steeds sneller te "slecht" bevonden wordt voor de therap. gemeenschap is gebaat bij die middenweg. Natuurlijk heeft een therapeutische gemeenschap recht op een drempelverhogend beleid maar zolang er geen tussenvorm bestaat vind ik het elitair en onverantwoord. Wanneer de Oosthoek op dezelfde voet verder gaat stel ik me voor dat er na verloop van korte tijd een gemeenschap ontstaat die vooral streeft naar gezelligheid en redelijk overleg. Als iemand een kopje kapotgooit schrikt men en kan niet slapen die nacht. Men is van mening dat zo'n sfeerverpester maar weg moet. Hiermee wil ik duidelijk maken waartoe zo'n drempelverhoging leiden kan. Behalve het elitaire karakter ervan: de groep die men erbuiten laat zal steeds groter worden, heeft zo'n drempelverhoging ook nog tot gevolg dat mensen blind worden voor het feit dat ze in behandeling zijn. De Oosthoek heeft best wel energie in mij "gestoken" maar op zo'n manier dat ik twijfel aan de vakbekwaamheid van mensen die zelf maar al te vaak pretenderen dit te zijn. Over hun menselijke "bekwaamheid" heb ik na het gebeuren geen enkele twijfel meer.

SCHOFTEN

Ik heb een lijstje gemaakt van vrienden.
die de dood echt niet verdienen
maar zij zeggen, ze hebben het zelf gedaan
dus zijn hun de problemen afgedaan
met zij bedoel ik die schoften
die met hele mooie beloften
zogenaamd de problemen begrepen
maar ondertussen door te sussen
en met medicijnen te blussen
in bankrekeningen knepen.

In onze fijne maatschappij
of
Waar kleine bloempjes bloeien

In 't groene dal
In 't stille dal
(ben je mal)
daar moet je roeien met de riemen
die je hebt
en bloemetjes zijn zo verlept
bloeien ja dat doen ze wel
in de hel
van onze Fijne maatschappij
ben ik even blij
dat ze me daar hebben gevild
Geef me tóch maar

Zon en Schild

Op een I-persoonskamer

Met z'n drieën zeggen wij
O, wat zijn we heden blij
dat wij in ons Fraai gebouw
(wat heb ik nou?)
U rond mogen geleiden
en bevrijden
van Uw dagelijkse last
dat als U in de wasbak plast
net een van ons weer binnenkomt
en 't geluid verstomt
Op sexboekjes zijn we dol
maar stop er niet uw kast mee vol
want dat maken wij wel uit
kleine guit
gaat U maar de bosjes in
met Uw lusten en Uw lasten, zonder
te vasten
(zie het Rapport van Dijk)
en sijk

Dáár,
Klár-en uit

EENZAAMHEID

Van daag is er weer wat vervelends gebeurd.
Het begon zo, wij hadden het eerst over
sint nicolaasavond, Ik moest daar over in
het algemeen patientenpraatboek schrijven.
Ik had daar een leuk verslag over gemaakt.
Toen ging het over kerstmis. Later hadden
wij het over eenzaamheid. Wat is eenzaam,
begon J.v.A. te openen. Hij vroeg het eerst
aan P.J. hij antwoorde, eenzaamheid bete-
kent je erg in de steek gelaten voelen.
En zo kwam iedereen op zijn beurt. Tot
verpleger K.v. W. Nu heeft iedereen ant-
woord gegeven. En wat ik er over denk,
dat je als kind geen contact met je ou-
ders, broers en zusters hebt, dat je
nergens niet op terug kan vallen, geen
vaste vriend of geen vriendin, helemaal
geen contact met de medebewoners. J.v.A.
zei ongeveer hetzelfde. En dat daar over
hadden is het met mijn zelfde ook ge-
beurd. Ik, diep in mijn ziel voelde mij
aangesproken en verdrietig. Ik vertel-
de het aan mijn medepatienten en de ver-
pleging hoorde het aan wat ik zei.
J.v.A. zei, heb je je wel eens afgevraagd
waarom. Ik voelde mij zeer aangevallen.
Mijn ziel werd steeds erger en erger ge-
slagen. Waar blijft de Goede Man riep
ik wanhopig in mijn ziel. Deze mensen
weten mijn geschiedenis niet. Voorbeeld,
als ik masturbeerde was ik een grote
viezerik en kreeg ik een pak slaag toe.
Als ik een som niet begreep kreeg ik ook
een pak slaag, ik was een stommerd. En
zo ben ik diep heel diep betreurend.

Geachte redactie,

Naar aanleiding van uw commentaar in
nr. 42, 7e jrg. dat ik niet reageerde
op uw vraag om informatie naar het
shocken op "Vogelenzang" kan ik u het
volgende zeggen:

- 1) Sedert 1973 is in "Vogelenzang"
geen shockbehandeling meer toegepast
- 2) Evenmin werd deze 'uitbesteed' elders.

Met vriendelijke groet
F. van Ree

BERICHTEN

WEGLOOPHUIS DEN HAAG

Belangeloze vrijwilligers gevraagd voor het
Haags weghoophuis (psychiatrische patiënten)
"De Vluchthaven" o.i. Werkzaamheden: Op-
knappen pand en/of begeleiding weglopers.
Weglopers missen vaak aandacht en warmte,
daaron is de motivatie van medewerkers
belangrijker dan deskundigheid. In Nederland
zijn er 7 weghoophuizen in oprichting.
Aanmelden + informatie: Postbus 53220 -
2505 AE DEN HAAG

CRISISPANDJE DEN BOSCH

In Den Bosch is een paar maanden geleden een
werkgroep psychiatrie opgericht. Directe aan-
leiding voor de oprichting waren de rot-erva-
ringen met Coudewater, een inrichting in Ros-
malen.
Mensen zonder nazorg op straat, te hooi en te
gras isoleren etc.
Daarnaast vinden wij, dat de hele psychiatrie
ter discussie moet komen, met als doel: wég
met de psychiatrie, óp naar een samenleving
waar voor iedereen plaats is. Ook een poli-
tieke strijd dus. De werkgroep heeft momen-
teel veertig leden. Tien daarvan willen in
Den Bosch een zogenaamd crisispandje be-
ginnen. Een plaats waar we willen voorkom-
men dat mensen naar een inrichting moeten,
of er wéér terecht komen.
Zoals je begrijpt zitten de heren niet met de
subsidie-portemonnee open. Alles wat
buiten de traditie van de psychiatrie valt,
moet zichzelf eerst wetenschappelijk bewij-
zen. Zij bepalen dan, wat wel en niet goed
is. Zelf beginnen dus, onafhankelijk van
het huidige systeem, is de enige mogelijk-
heid. We hebben geld nodig om te kunnen
starten, wat we snel willen doen!

Giro: 4305541 ten name van:
Wim de Jonge - "crisispandje"
Postbus 1352
Den Bosch.
Telefoon: 073-138488

ALLE GEKKEN KIJKEN

De mobiele tentoonstelling "Alle Gekken
Kijken" (100 jaar psychiatrie - 10 jaar
cliëntenbond), is vanaf 1 april 1981 beschik-
baar om een tournee door Nederland te ma-
ken. De tentoonstelling is opgezet door leden
van de Landelijke Cliëntenbond en bedoeld
om leken informatie te verschaffen. "Buiten-
staanders" zijn dus welkom. De officiële
opening zal in Den Haag plaatsvinden. De
basistentoonstelling (panelen) wordt gratis
beschikbaar gesteld (incl. affiches en bro-
chures), voor aanvullend expositiemate-
riaal en/of lezingen moet in de eigen regio
gezocht worden. Eventueel kan ook het
opinietheater optreden met hun stuk "Ge-
schiedenis van de psychiatrie" (Alleen
reiskostenvergoeding). De transportkos-
ten (huur V.W.-Bestelwagen) komen
voor eigen rekening.
Belangstellenden kunnen contact opnemen
(liefst zo spoedig mogelijk) met de

Werkgroep "ALLE GEKKEN KIJKEN"
p/a Kurt Bökenkamp
Laan van Meerdervoort 1693
2555 BT DEN HAAG

HOMMELES OP PADUA ...

Hallo mensen,

Aangezien wij het niet juist vonden, dat wij als werkgroep Psychiatrie zuid van de Cliëntenbond bij de patiëntenraad (P.R.) Padua bleven zitten, hebben wij besloten om te stoppen met het bijwonen van de P.R.-vergaderingen. Onze aanwezigheid vonden wij niet meer juist om de volgende redenen:

- De P.R.-Padua bestaat bij de gratie van de directie en is tevens terk door de directie gecontroleerd; wat dus inhoudt dat ze niet opkomt voor de "echte" belangen van de Padua-bewoners/sters. "Echte" belangen zijn voor ons; geen E.4. (speciale afdeling voor zogenaamde moeilijke mensen, met 8 isoleercellen), - afbraak van de inrichting-, zeggenschap over je eigen behandeling, geen isoleers, geen medicijnen-, een ombudsvrouw door de bewoners/sters zelf gekozen. En niet een zogenaamde ombudsvrouw zoals Bogaerts, die alles doorspeelt naar de directie.
- Wij vinden dat een P.R. voor dit soort belangen moet knokken.
- Aangezien Ton Goemans en Piet Theeuws de dikste vriendjes zijn en afschuw hebben van welk soort actie dan ook, zal er pas weer iets mogelijk zijn met de P.R. Padua als deze figuren weg zijn. Hun praktijken zoals informatie achterhouden, onjuiste voorlichting geven, vinden wij een dermate verwerpelijke zaak, waardoor de slaap-toestand van Padua in stand gehouden wordt en de schijn-democratie hoogtij viert.
- De belangen van bewoners/sters en behandelaars zijn zo verschillend, dat door middel van overleg nooit veranderingen tot stand kunnen komen.

TENSLOTTE VERDIENEN ZIJ HUN POEN MET JULIE LEED !!!!!

Waarschijnlijk komt deze brief biet verder als Ton en Piet, en mocht het wel zo zijn dat deze brief op de P.R., voorgelezen wordt dan is er misschien toch een heel klein lichtpuntje in een heel groot donker Padua dat slaapt.

EN COUDEWATER

In de afgelopen jaren hebben het JAC, de Medicijnenwinkel, het Algemeen Maatschappelijk Werk en de Brug herhaaldelijk met klachten over Coudewater te maken gehad.

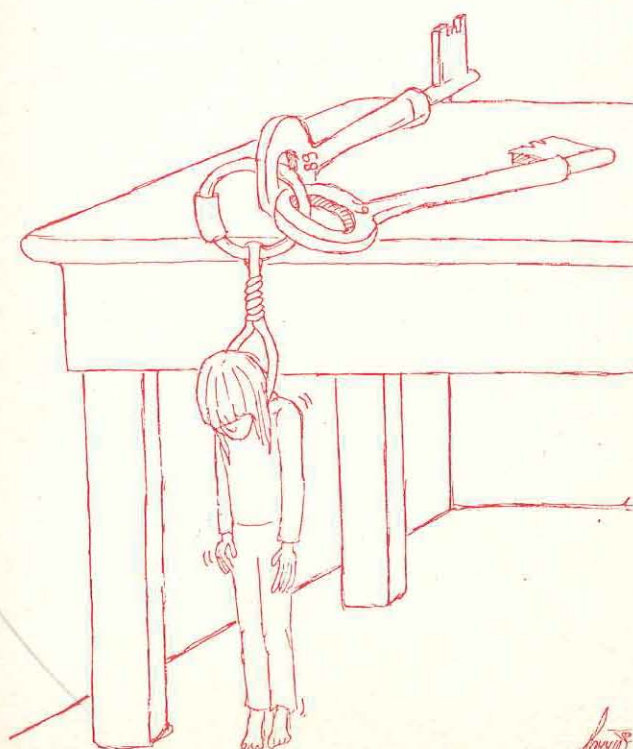
We willen echter niet meer individueel met deze klachten bezig zijn omdat hierdoor Coudewater steeds de oorzaak legt bij de persoon die de klacht heeft. En het beleid van Coudewater blijft buiten schot en staat niet ter discussie. Omdat we dit eindelijk eens willen doorbreken, hebben we besloten een actiegroep "Domme Kracht" op te zetten. Zij gaat zich bezig houden met het bundelen van klachten en ervaringen over Coudewater en andere psychiatrische instellingen en mogelijk hier actie tegen ondernemen.

Verder willen we alternatieven proberen te bedenken voor de huidige psychiatrische praktijk en deze eventueel op te zetten.

Als je actief mee wil doen, dan ben je van harte welkom.

Ook als je ervaringen/klachten hebt over Coudewater, stuur ze dan op of kom langs.

p/a Medicijnenwinkel
Pastoor de Kroonstraat 5
Den Bosch Tel.: 073 - 138488
Woensdag van 10.00 - 13.00 uur en
19.00 - 21.00 uur.

ENDEGEEST ON THE SCENE!

Hoera Endegeest verandert! Dat kan iedereen met eigen ogen zien. Feestvieren is dan wel op zijn plaats. Vinden wij ook.

Maar zoveel is er nou ook weer niet te vieren. Nog maar twee weken geleden werd in het bestuur van Endegeest een briefwisseling tussen het ex-bestuurslid J. Hes en de directie van Endegeest behandeld.

Hes toonde daarin aan dat er nog steeds misstanden op Endegeest heersen. De directie had daartegen een zwak verweer. Hes wilde daarom dat er een onderzoek gestart zou worden naar de rechtspositie van patiënten op Endegeest. De directie wilde dat niet.

Wij begrijpen dat wel. De directie denkt n.l. dat artsen het beste weten wat goed is voor hun patiënten. Daar kan je volgens hen geen regelingen voor treffen. Nee, als het aan de top van Endegeest ligt, moeten we blijven geloven dat artsen ook altijd hun patiënten goed behandelen, omdat ze het beste met de mensen voor hebben.

Nou twifelen wij er niet aan dat iedereen op Endegeest het beste met iedereen voor heeft. Maar we geloven toch niet dat de behandeling altijd even geslaagd is. In de brieven van Hes worden b.v. gevallen genoemd van onterechte isolering van vrijwillig opgenomen patiënten en van het nemen van bloedproeven bij patiënten zonder dat doelmatige voorlichting hierover gegeven wordt.

Hoe kunnen patiënten hiervoor dan hun toestemming geven?

Verder blijkt het ongewild toedienen van medicijnen (platspuiten) niet in de dwangmiddelenregistratie voor te komen. Ook komen patiënten onvrijwillig gedurende een aantal weken niet buiten de afdeling.

Verder schrijft Hes dat ze bij de directie nooit duidelijkheid heeft kunnen krijgen over de manier waarop de patiëntengelden beheerd worden.

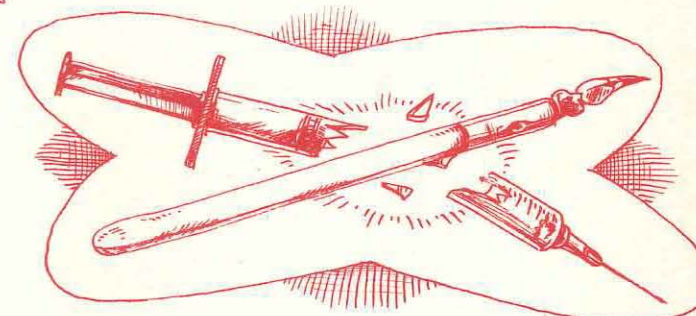
(Wij vragen ons af of de directie het zelf wel weet).

Ook wordt in haar brieven gevraagd om een discussie over de zin van het gesloten zijn van afdelingen, over seksualiteit in de inrichting en over het instellen van een ombudsman. Het bestuur vond het echter niet nodig om te besluiten dat die discussies gevoerd moeten worden. Ook wilde het bestuur geen onderzoek naar de misstanden in de rechtspositie van de bewoners van Endegeest.

Wij vinden zo'n onderzoek echter wel belangrijk, daarom beginnen wij er zelf mee, en wel vandaag.

Bij de voorbereiding voor dit onderzoek is ons gebleken dat de rechtspositie van psychiatrische patiënten in Nederland aanmerkelijk slechter is dan die van gedetineerden.

TOT ZIENS
Werkgroep Endegeest
p/a KWJ Koppenhinksteeg 2
LEIDEN.

THE FAN IS MIGHTIER THAN THE SPRINGE...

KOOPJE

De "Gekken"krant houdt opheffingsuitverkoop!

We hebben nog exemplaren van bijna alle nummers in voorraad.

Voor fanatieke verzamelaars is dit een buitenkansje!

Nr. 1 t/m 42 samen voor f. 25, -- + f. 6, 25 porto.

Zolang de voorraad strekt. Haast u!!
Te bestellen via Postbus 3286, Amsterdam.

* Voor zover aanwezig.

GEEF UW MENING OVER DE A'DAMSE HULPVERLENING

U bent één van de mensen die met de hulpverlening in Amsterdam te maken heeft (gehad)? U vindt ook dat (ex-)cliënten veel duidelijker zouden moeten laten blijken wat zij van de hulpverlening vinden? Dan hebt u nu de kans om uw mening te geven.

In Amsterdam is de "Klachtengroep GGZ Amsterdam" opgericht. Deze groepering is ontstaan omdat in het verleden duidelijk is gebleken dat nogal wat cliënten en ex-clieñten ontevreden zijn over de hulpverlening. Tijdens de politieke bijeenkomsten van '78 en '79 ("Help de hulp is zoek in Mokum") en bij de Cliëntenbond, het IKP, het Centrum PS, het JAC en de Tel.

Hulpdienst hebben velen geklaagd over b.v. de lange wachttijden, de neerbuigende behandeling in sommige instellingen, de afwijzingen zonder verdere verklaring, enz.

De genoemde groeperingen en organisaties hebben samen de "Klachtengroep GGZ Amsterdam" opgericht om deze klachten en andere opmerkingen te verzamelen en te buidelen. Het gaat ons in de eerste plaats om klachten en negatieve ervaringen, maar ook positieve opmerkingen zijn welkom.

Wij roepen iedereen die met de hulpverlening te maken heeft (gehad) op om contact met ons te zoeken. Het kost u maar een paar minuten.

U blijft anoniem.

Alleen door samen te werken kunnen wij goed duidelijk maken "hoe degenen om wie het allemaal gaat, de cliënten dus, tegen de hulpverlening in Amsterdam aankijken". Uiteindelijk gaat het er om de 'knelpunten', het 'slechte functioneren' van de Amsterdamse geestelijke gezondheidszorg op zo'n manier naar voren te brengen dat 'men' er niet langer om heen kan. Dat betekent dat wij met de 'harde' feiten in de hand (nog veel meer) druk zullen uitoefenen op de politiek verantwoordelijken, b.v. de gemeenteraad. Een zwartboek, dat wij als eerste doel hebben gesteld, kan daar bij helpen.

DOE MEE. ALLEEN SAMEN STAAN WE STERK.

GEEF UW MENING OVER DE HULPVERLENING.

De "Klachtengroep GGZ Amsterdam": een initiatief van de Cliëntenbond afd. Amsterdam, Informatie- en Klachtenbureau Psychiatrie, het Centrum PS, het JAC Amsterdam, de Telefonische Hulpdienst.

Inlichtingen bij de Cliëntenbond:

Hans v.d. Wilt

Tolstraat 76 '1', 1073 SE AMSTERDAM

en bij de contactpersoon 020 - 994748;

of bij de andere aangesloten groeperingen.

GEZOCHT

klachten klachten
klachten
klachten

over

- Hulpverlening
- Psychiatrie
- Geestelijke Gezondheidszorg

Geef uw mening over de hulpverlening

Een initiatief van de Klachtengroep GGZ Amsterdam: Centrum PS, JAC, IKP, Telefonische Hulpdienst
Inlichtingen: 020 255956 en bij deze organisaties

PyQuRus over 't GEGUSARIUM

"les, wies, wijs, weg", met deze woorden begon ik, bijgenaamd: PyQuRus, 10-5-74 aan het schrijven van "Vs.1" van wat later zou gaan heten: "De GRBPL v. G8-BewEGing". Niettegeloven, daar kwam ik met een nieuwe "US'LEER"; en dan nog wel een met aan de basis: 't LOF hebben voor het "GAAAN" van het HEELuAL..., met op die bewondringstand... "vanalles" over MENSEN. Metname over de manier waarop ze: hun-hersenen-"mogen"-gebruiken, en over de kwaal-lijke gevolgen als ze dat niet naar "maad" doen.

(Echt) Het is geen zwarte-kunst om 11 GU8denk"soorten" te zien. En met wat leefervaring zijn de 11 JUB"gedaanten" ook vlot te snappen. Om wijs-te-worden uit de-11-door-mij-ontdekte gevóel-achtige "DANy's", moet je al wel flink hebben rondgekeken in verschillende milieu's.

'k wil maar zeggen, er is omtrent het menswezen wel iets meer te zeggen dan dat we in wézen allemaal (VoorDeWET) "gelijk" en/of (in GUDsOOG) "zondig" zijn. En voor-op moet dan vermeld, dat DE MENSHEID wordt gevormd door miljarden "M"s, die stuk-voor-stuk van GOD'LUK-makelij zijn en dat wij dááran onze waarde ont-lenen; enUh zó leunend is nEvenMenselijke "ER'KENing" iets bij-komstigs!

Nee, mijn boek is géén (sentimenteel) hart-lucht-stuk; niet hartstochtelijk. Het gaat daar niet om de binnenvelse "voelweet" van een zich-"rot"- of VLAKbijGOD weter. En 't gaat ook niet over maar twee soorten: de "kVoelMu-ROTer" die zich onder de rode vlag hebben opgesteld om even rap de maatschaprollen te HerVerDelen...en de "Dicht BijGOTers" die onder 't KruisSymbool hun-tijd-verdrijven, HOOPend dat we't "HIER" gauw-hebben-gehad. Óó-néé.

Zonder dat te bedóelen, ontstond als-vanzelf de "stof" voor een NU-se "leefbeschouwsort". VanDáár dat ik op 1-oktober 1980 in-het-leven-riep het eerste GEGUSARIUM. Iedereen weet, dat "ChrisARIUMs"...(de uitgang "arium" duidt op verzameling/"te-samen-plaats")...véóel werk hebben gemaakt van het op 'n-Góó-SIERlike-maniër bevórdere van de bewustwording dát wij (mensen) leven in een goddelijke-(zij het "smerige")-wereld. Een GEGUSARIUM is dan ook niet vijandig t.o.v. een z.g.n. GEGUSARIUM. Populair gezegd is een GEGUSARIUM een GEGUSARIUM-zonder-dogma's, náhier-dóél...enUh..."G/ouwe-Cul"; incl. de MeerMANSers.

Aan de andere kant moeten de weet"dingen" van een GEGUSARIUM...(hoewel als niet-precies)...toch als duidelijker geduid, dan de zééer mis-ige (n.l. exact van hypothesen afgeleide) duid-zeggingen uit "echte" wetenschappelijke hoek komend. Door die "verzdnnen" onder-stel"dingen", die uiteraard een wis-logisch karakter hebben, is bijna alles wat uit de z.g.n. wetenschappelijke kringen met-betrekking-tot-het-wezenlijke wordt gezegd, te duiden als ver-bezijden de ware gang-van-wezen. (En alzo alles behalve waar-achtig...enUh...helemaal niet juist of vast/zeker).

Vandaar: DE 'GEKKEN'KRANT mag niet verdwijnen, tenzij een ("KeerOM-manig") "Q'ROM-BLAD" 't vacuum vult...meent PyQuRus.

"Begrijpelijk" dat velen al die praters "zat-zijn". EnUh...latenwu'eerluksein...een uur of wat vermaak met een semi-onnozele vertoning van C-b-A "de Bok", (André-van-D en C-van-Gorp)...werkt best afleidend! MaarUh...de echte ruzie met je buurman...en je bloed-eigen "generatie-conflict"...wordt niet veel lichter door even-vergeten. Daar is meer voor nodig. GU8weet.

Ja, niet dat GU8ologie gezien moet als louter voor'n probleem-oplossing. Óó-néé,...dat is maar iets bijkomstigs. De clou is, dat je gaande met een G8-BewEGse levensbeschouwing...alles ziende in oneindig wijd perspectief... (onlogisch!, wel psycho-lógisch!) je-zelf als iets "groots", iets wonderbaarlijks "beweet".

ZAG U het wonderbaarlijke van alle HeelAL'DEEL'TJES"; ZAG U dat je véóel WEZEN'lijks WAAR-kunt-LATEN'WORDEN; ZAG U dat 't WARE waar-achtig verSgynZEGd kan worden; ZAG U dat ons leven géén tÝpisch-DOELige-ORDE'BOEL is; ZAG U dat er méér te-wéten-is dan wat begrijpelijk is; ZAG U dat z.g.n. humanisten vaak tÝpisch-rationeel zijn; ZAG U dat er buitenkerkelijk, GOEDdenkende mensen zijn?

"Ja-zeggere", hier nóg een lik uit de (geheime) GRBPL:

Het 5 delige "goodje" geeft:...1e, vrij eenvoudige taal/spel "facetten"...2e, de DANySTAL"geschiedenis"...3e, "vanalles" over bij/zonder gáán...4e, 'n keur gezegden-zeggere. (5e, 'n t'rugblik-verhaal).

't Werd bevonden vanuit de-U8yDEE: dat mensen al hun levenstijd N-, D-, J- of G'US(-DENK)ig gaan, én de z.g. n. SMAAKyDEE: dát-dá-t-wézenlijke ("S"MAAKdenkend) ge-WAAR'WORDEN moet...en't slechts SgynGeZEGd kan verLET-terd. ("Neze" WYtaalSPELing/WYtS heÿt daarbij goed).

Punt is, dat zó(in 7 AARun), 33 SGIKelijke DENK-b-DOE-"gedaanten" te zien zijn; terwijl ook kan gezien hÓó D-V'AARig denkenden zich "BySFEERun", dát L-b-T'AAR' ACHTige denkers zich "SexIkBYun"...en dat bij niet-bij je "maad" passend denken geest-of-lichaam-of-ge-"moeds" kwalen't denkbeter-worden "horren".

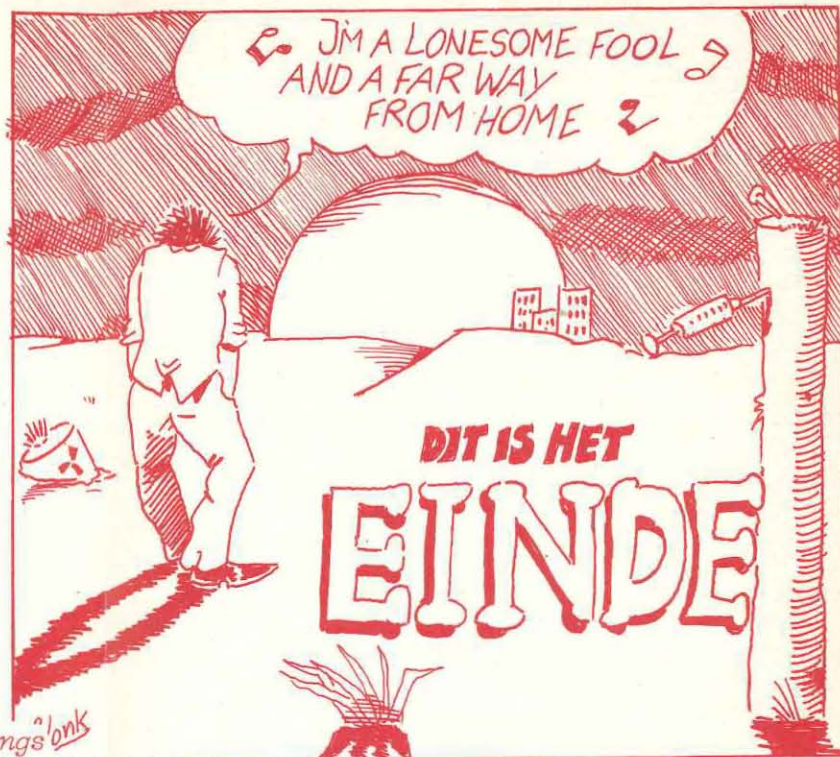
De GU8logische "doe-het-zelf"wijde van denken (letter-an-figuurlijk: nakomeling van geloóf én wétenschap) is "echt" iets voor diegenen, die zich niet op gezag-van profeten en professoren willen-láten-"wijsmaken". Dus niet voor typisch-intellectuele "deskundigen". Wél voor hulpverleners die zich steeds weer afvragen water toch "schéélt" bij ongelukkige nEvenMensen; en óók voor in-hun-behandelaars-teleurgestelde non-geZonden.

Kortom, ieder die interesse heeft in mijn boekjes:... "Over-SPRAAK-Gesproken"...en... "ZOENEN-in-VÉRSTAND", en/of de Brochure's ESYDEE...Q'ROMyDEE...e.a., melde zich: GEGUSARIUM-888, s-Gravenzande; tel.01748-3802.

WIL
LE
KEUR??

Uit 'betrouwbare bron' verman ik onlangs dat een aantal medewerkers van de Gekkenkrant besloten heeft de Gekkenkrant op te heffen!

Nadat ik hiervan heel kwaad en verbijsterd kennis had genomen heb ik de behoefte een aantal punten onder jullie aandacht te brengen.

Ten eerste vind ik het een buitengewoon slechte zaak om met de krant te stoppen! Voor zover ik ermee op de hoogte ben geloof ik dat de krant niet meer uit de inrichtingen weg te denken is. Dit vind ik al een heel belangrijke stap. Verder vind ik de akties die de krant voerde en ondersteunde van belang voor de gekkenbeweging. De krant heeft als medium een hele belangrijke functie. Het is de enige op dit gebied en is een belangrijke uitlaatklep en platform voor de beweging. In het vorige nummer hebben jullie een poging gedaan duidelijk te maken met welke problemen jullie kampen. Hierbij viel me op dat het accent lag op allerlei interne problemen. Deze werden duidelijk aangegeven. Veel minder duidelijk en expliciet waren jullie twijfels omtrent het belang van de Gekkenkrant. Op mij kwam het over als een eerste aanzet tot een wat diepergaande discussie. Of zijn slechts twijfels en vragen de balans van 7 jaar Gekkenkrant?

Voor mij als lezeres van de Gekkenkrant is het geheel onduidelijk waar jullie mee bezig zijn en welke lijn(en) jullie volgen. Zo zijn jullie nog bezig met een themanummer (waarvan er enkele honderden nummers extra verkocht werden!), discussies omtrent de naam van de krant en doen jullie een oproep om reacties en nieuwe mensen en dan wordt er een streep onder gezet!

Ik vind niet dat een aantal mensen het recht hebben om dat zo maar te beslissen geheel buiten de lezers (essen) om. Zijn wij (de patienten) niet mondig genoeg?

Toevalligerwijs kwam mij een en ander ter ore en was ik in de gelegenheid nog te reageren op jullie beslissing. Voor de meeste lezers (essen) is dit niet het geval en komt i.p.v. een stukje over een nieuwe/gewijzigde redactie de mededeling dat de krant wordt opgeheven.

Daar kun je het dan mee doen!

Ik ben er altijd van uitgegaan dat de krant draaide om de lezers (essen) en de patienten. Met jullie beslissing en de wijze waarop dit gebeurt ben ik het geheel niet eens.

Als voor jullie op dit moment een aantal zaken niet duidelijk zijn, probeer dan o.a. met de lezers (essen) een discussie

op gang te brengen omtrent het belang van de Gekkenkrant en welke weg je in moet slaan.

Dit lijkt me een veel zinniger en democratiser manier dan wat nu gebeurt. Waarschijnlijk zal deze reactie niet veel meer uithalen. Toch hoop ik dat jullie als redactie mijn kritiek niet ter zijde schuiven. Ik ben er zeker van dat ik namens vele lezers (essen) reageer, die dit niet kunnen, omdat er hierna geen krant meer uitkomt en die jullie beslissing maar als kennisgeving moeten accepteren.

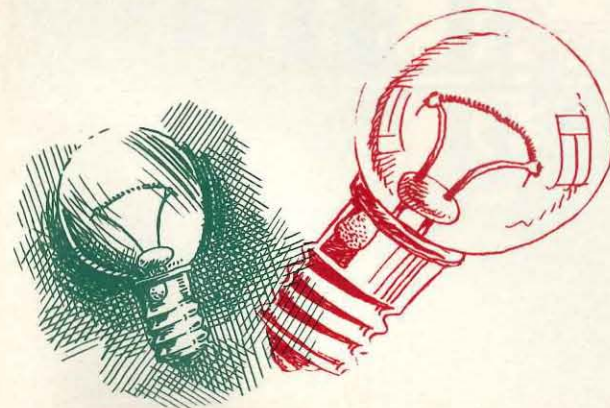

moedig en goed

In deze brief willen wij zeggen wat we vinden van de opheffing van de Gekkenkrant. Wij hoorden, als betrokkenen bij het Wegloophuis Haarlem, al van dit besluit voordat deze krant uitkwam, door onze kontakten met redactieleden, Klapmensen, oud-redactieleden, etc. Omdat wij het erg belangrijk vinden wat er nu met de GK gebeurt en dit de enige (laatste) mogelijkheid is om onze visie hierop aan alle lezers door te geven hebben wij nu dus deze brief geschreven.

Wij vinden het een moedige en goede beslissing van deze redactie om de Gekkenkrant demonstratief op te heffen. Niet omdat we de GK een slecht blad vonden. Vooral in de beginperiode heeft de GK een belangrijke bijdrage geleverd aan het laten horen van de stem van bewoners van psychiatrische inrichtingen, waardoor ook allerlei akties (bv. tegen isoleren, elektro-shocks etc) gestimuleerd werden.

Nu die initiatieven elders worden voortgezet en ook de gewone pers wat meer aandacht geeft aan de psychiatrie is vooral die functie van het stimuleren van aktie steeds meer aan 't verdwijnen. Wat er dan overblijft is een krantje, waarin vaste briefschrijvers hun verhaal kwijt kunnen en allerlei groepen hun mededelingen kunnen doen. Dit is natuurlijk ook wel positief, maar als je tot doel hebt met en door de GK bij te dragen aan verandering en aktie in de psychiatrie kan dat niet het enige zijn en is een krant waarschijnlijk niet meer het beste strijdmiddel. Het belangrijkste is, ook voor ons, als bewoners en vrijwilligers van het wegloophuis, dat de strijd tegen de psychiatrische inrichtingen doorgaat. En daarom vinden wij het een positieve stap om de GK nu demonstratief op te heffen, omdat het daarmee mogelijk wordt om nieuwe initiatieven te laten ontstaan, die meer kracht hebben.

Ook lijkt het ons heel goed als er eens wat nieuwe mensen komen met nieuwe ideeën en plannen, omdat de 'gekkenbeweging' nu wel haast één grote familie lijkt. Als wegloophuis komen we overal steeds dezelfde mensen tegen die actief zijn.

Wij verwachten zeker dat de opheffing van de GK veel reacties zal oproepen en dat er veel mensen zullen zijn die vinden dat er iets nieuws moet komen. Dat merkten we nu al als we over de opheffing praten; allerlei mensen reageren eerst met teleurstelling, maar daarna ook heel vaak met ideeën voor nieuwe initiatieven, bv. vanuit het wegloophuis wordt er wel iets gevoeld voor een soort landelijk kontakt- of aktiemiddel.

Waar het nu dan eigenlijk om gaat is wat het ons, als lezers van de Gekkenkrant, nu werkelijk waard is om strijd te voeren tegen de psychiatrie. Een abonnement nemen op een krantje is wel de allergemakkelijkste maar waarschijnlijk ook niet de meest effectieve manier!

Op dit moment wordt er dus werkelijk iets van ons gevraagd: Wie staan er nog meer op om het doel van de GK voort te zetten, maar op een nieuwe manier? Wij laten het er niet bij zitten! Jullie toch ook niet?

De krant gaat weg, maar laten wij ervoor zorgen dat de strijd doorgaat!

elektro-shock

Ken je al de elektro-shock? hij is zo goed voor je gestel nou, en dan weet je het wel ... Desnoods doen wij het even voor en de studenten dan in koor: voor ons is alles nog wat vaag nóg een keertje Dr. van Pr...